

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний медичний університет
Освітня програма	39080 Педіатрія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	228 Педіатрія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Одеський національний медичний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	39080
Назва ОП	Педіатрія
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	228 Педіатрія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Чайченко Тетяна Валеріївна, Бобецька Олена Пилипівна, Чернишова Ольга Євгенівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	14.07.2021 р. – 16.07.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/zvit-samoocinjuvannja-_228_Pediatrica.pdf

Програма візиту експертної групи https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/programa_vizytu_ONP_Pediatrica.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загалом освітньо-наукова програма зі спеціальності 228 «Педіатрія» за третім освітньо-науковим рівнем та освітня діяльність за цією програмою відповідає визначеним Критеріям з невеликими, які не є суттєвими. ОНП має чіткі цілі, які узгоджуються з місією та стратегією ЗВО, враховують тенденції розвитку спеціальності, галузевий контекст, досвід вітчизняних ОП та міжнародних стандартів, що відповідає критерію 1. Обсяг освітньої програми, структура та зміст ОНП відповідають нормативним вимогам й предметній області, що дозволяє здобувачам досягти цілей ОНП та ПРН. Створені умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії, соціальних навичок. Зміст ОП відповідає спеціальності «Педіатрія» та вимогам критерію 2. Правила прийому на навчання за ОП, визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО є зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, що відповідає вимогам критерію 3. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню цілей та програмних результатів навчання, мають студентоцентризований підхід, міжнародна співпраця надає можливість міжнародного обміну і стажування, що відповідає вимогам критерію 4. Контрольні заходи, критерії оцінювання обґрунтовані, зрозумілі, знаходяться у відкритому доступі, мають процедури запобігання, врегулювання конфліктів інтересів та вказують на відповідність критерію 5. Академічна, професійна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації ОНП, навчально-методичне забезпечення освітнього процесу дозволяють досягти визначених програмою цілей та ПРН та відповідають вимогам критерію 6. Учасникам освітнього процесу надана можливість долучитись до інноваційних технологій з безоплатним доступом до інфраструктури та інформаційних ресурсів. Освітнє середовище є безпечним, для осіб з особливими освітніми потребами створені умови для реалізації права на освіту. ОНП відповідає вимогам за критерієм 7. Внутрішня система забезпечення якості освіти є дієвою та відповідає вимогам критерію 8. Прозорість та публічність діяльності ЗВО відповідає вимогам критерію 9. Зміст ОП забезпечує підготовку аспірантів до дослідницької та викладацької діяльності, відповідає їх науковим інтересам. Науковий напрямок досліджень здобувачів дотичний дослідженням наукових керівників. Створені можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень. Адміністрація університету розуміє важливість навчання через дослідження, що сприяє зростанню наукового потенціалу закладу, підвищенню позицій у світових рейтингах. Загалом підготовка аспіранта до наукової кар'єри відповідає вимогам критерію 10. ЗВО продемонстрував прогрес у розвитку цієї ОНП в оновленій ОП за 2020 рік. Керівництво закладу, гарант ОП та академічний персонал, які забезпечують реалізацію зазначеної ОНП, мають реалістичний та дієвий план усунення недоліків та перспективи подальшого розвитку, які були частково оприлюднені під час зустрічей.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильними сторонами ОП ЕГ вважає врахування позицій усіх стейкхолдерів (здобувачів, роботодавців, академічної спільноти) при формуванні цілей та програмних результатів навчання, регіонального і галузевого контексту, а також досвіду вітчизняних ЗВО та рекомендацій асоціації медичних факультетів і університетів Європи MEDIN. Позитивною практикою є регулярне оновлення програми, що спрямовано на вдосконалення освітньої складової та формування індивідуальної освітньої траєкторії у фаховому напрямку. Наявність широкої співпраці ОНМедУ з закордонними ЗВО сприяють впровадженню передового світового досвіду в освітній та науковий процес, формують високий рівень наукових досліджень. Позитивною практикою є наявність академічної свободи, можливість обирати здобувачами напрям наукової роботи, кафедру, керівника самостійно. Сильною стороною ОНП є матеріально-технічні ресурси ЗВО, університетської клініки, НДІ Трансляційної медицини та клінічних кафедр, які оснащені інноваційним устаткуванням та здатні до налагоджування нових сучасних методів дослідження в рамках підготовки здобувачів, що сприяє розвитку медичної науки. Сильною стороною є наявність ініціативної молоді, зацікавленої у розвитку у фаховому і освітньому напрямках, що формує якісне майбутнє ЗВО. Сильною стороною є використання в освітньому процесі методології «Стандартизований Пацієнт», що відповідає Стандартам Кращих практик ASPE (ASPE's Standards of Best Practice). Сильною стороною ОНП є сертифікована система управління якістю, що відповідає стандарту ISO 9001:2015. Імплементована платформа ІТ Microsoft Teams. з навчально-методичним забезпеченням освітньої складової підготовки аспірантів на ОНП «Педіатрія», яка доступна всім учасникам освітнього процесу. Наявність широкої співпраці ОНМедУ з закордонними ЗВО, міжнародними організаціями сприяють впровадженню передового світового досвіду в освітній та науковий процес, формують високий рівень наукових досліджень. Сильними сторонами можна вважати можливість представляти наукові дослідження на щорічних університетських та міжнародних конгресах для молодих вчених (в ЗВО проводиться 2 конференції щорічно для молодих вчених).

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Загалом обсяг ОНП відповідає нормативам законодавства, але структура ОНП потребує вдосконалення, а саме внесення педагогічної практики в обсяг освітньої складової. Потребують доопрацювання навчальні програми дисциплін у напрямку регламентації навичок, що спрямовані на формування soft-skills. Також необхідно технічно упорядкувати навчальні плани. Не зважаючи на регулярність опитувань здобувачів, було б доцільно формувати аналітичний звіт та план дій за результатами анкетування здобувачів. Відсутнє анкетування роботодавців та Рада роботодавців, яка рекомендована до створення. ЕГ рекомендує провести анкетування науково-педагогічних працівників щодо забезпечення освітньої складової ОНП для здобувачів вищої освіти на третьому рівні (аспірантура) та анкетування роботодавців. Відсутня інформація щодо можливості та умов вступу іноземців та осіб

без громадянства. Рекомендовано надати коректну інформацію в Правилах вступу в аспірантуру зазначених груп з наданням цієї інформації на мовах, зазначених в ОНП як мови викладання. Відсутні документи, які регулюють правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Рекомендовано розробити Положення щодо правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Рекомендовано розробити та ввести в дію Силабуси обов'язкових та вибіркових компонент, що сприятиме підвищенню обізнаності здобувачів щодо різних аспектів навчальних дисциплін. В умовах карантинних обмежень та/або за потенційної наявності здобувачів із особливими освітніми потребами, самопідготовка лише за переліком літературних джерел не є достатньою, отже доцільно передбачити створення дистанційних курсів із включенням лекцій, відеофільмів, посилань на відповідні фахові товариства, тестів для самоперевірки. Слабким моментом є відсутність системності популяризаційних заходів щодо академічної доброчесності для здобувачів та викладачів програми. Рекомендовано обговорення у разі встановлення факту порушення та проведення заходів на регулярній основі для формування культури академічної доброчесності у ЗВО. Доцільно перевести неформальне спілкування випускників ОНП 3-го рівня на формальний рівень шляхом створення асоціації випускників програми. Моніторинг освітньої програми доцільно представляти у формі стандартизованого аналітичного звіту. Відсутність організованої академічної мобільності не є позитивною рисою. Відділу міжнародних відносин рекомендовано активізувати діяльність щодо академічної мобільності здобувачів, прописати умови підтримки здобувачів у міжнародних заходах, що не передбачають зовнішнього фінансування, але є необхідними для ефективної підготовки наукових кадрів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Метою ОНП "Педіатрія" є забезпечення науково-теоретичних, організаційно-методичних та професійних умов для підготовки фахівців наукового рівня доктор філософії в галузі "Охорона здоров'я", що передбачає оволодіння особою знань, вмінь, навичок і компетентностей, необхідних для розв'язання важливих проблем в галузі охорони здоров'я, для планування та реалізації власного наукового дослідження, що розширить сферу знань та буде спрямоване на розв'язання комплексних проблем науки та практичної медицини. Цілі ОП є чіткими і передбачають набуття поглиблених теоретичних знань, практичних умінь та навичок в професійній діяльності лікаря, оволодіння методологією та етикою науково-дослідної роботи, оволодіння методологією педагогічної діяльності, проведення власних наукових досліджень, підготовку кваліфікованих фахівців для вищих медичних навчальних закладів, науково-дослідних установ та закладів охорони здоров'я. Цілі відповідають місії ЗВО, яка передбачає поліпшення здоров'я населення шляхом безперервної підготовки медичних працівників та участі в дослідженнях медичної науки, що впливає на клінічні знання і практику (<https://cutt.ly/OmN3wsH>). Цілі ОП також відповідають місії та стратегії, яка викладена в «Політиці ОНМедУ у сфері якості», затверджена Вченою радою закладу (<https://cutt.ly/tmN3yN5>) та передбачають розроблення і виведення на ринок медичних послуг конкурентоспроможну, якісну і доступну продукцію, що задовольняє потреби найбільш вимогливої частини суспільства, безперервне покращення якості наукових, освітніх та медичних технологій на основі моніторингу вимог і потреб споживачів.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

За результатами ознайомлення із відомостями про самооцінювання, вивчення інформаційних ресурсів ОНМедУ та в ході зустрічей із здобувачами третього освітнього рівня за даною ОНП, НПП, роботодавцями, представниками студентського самоврядування, Ради молодих вчених визначено, що цілі та програмні результати навчання, їх структура і змістовне наповнення сформульовані з урахуванням позицій та потреб здобувачів вищої освіти, потенційних роботодавців та академічної спільноти. Головним роботодавцем для здобувачів за ОНП 228 "Педіатрія" є ОНМедУ (кафедри, клініки, НДІ університету), тому проектна група ОНП включала НПП педіатричних кафедр у відповідності до наукового напрямку, орієнтуючись при формуванні програми пріоритетно на кадрові потреби університету. При перегляді ОНП в 2020 році введено дисципліну «Академічна доброчесність» з ініціативи здобувача Усенко Д.В., яка приймала участь у засіданнях проектної групи. Завідувачка кафедри №2 професор Стоєва Т.В., як представник академічної спільноти і роботодавців, ініціювала введення фахових вибіркових дисциплін «Алергологія дитячого віку» та «Гастроентерологія та нутриціологія дитячого віку». З ініціативи академічного персоналу та роботодавців також були включені фахові дисциплін за вибором, а саме,

«Імунопрофілактика інфекційних хвороб», «Політравма у дітей» та інші, що розширює можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Ці зміни загалом позитивно оцінювались здобувачами та випускниками під час зустрічі №3 та №8. На сайті університету (<https://cutt.ly/gmMifJm>) представлено анкету здобувачів та випускників ОНП. Результати анкетування 55 здобувачів, серед яких за ОНП Педіатрія було 2 особи (3,6 %), містяться на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/5mMcDn7>). Анкетування роботодавців не проводилось. Під час зустрічі №5 в.о. директора Багатопрофільного медичного центру ОНМедУ Гудзь В.А. повідомив, що надав пропозиції щодо поглиблення вивчення кардіоревматології та відпрацювання практичних навичок в стимуляційному центрі. Представники всіх структурних підрозділів протягом громадського обговорення (<https://cutt.ly/ZmMgKgR>), що наразі відбувається з проектом ОНП «Педіатрія» 2021 року (<https://cutt.ly/CmMg2ji>), та обговорення на кафедрах, в клініках ОНМедУ, медичних закладах міста (клінічних базах кафедр) могли внести пропозиції, зауваження до проекту програми. Порядок розробки, перегляду, моніторингу, оновлення ОНП прописаний в «Положенні про освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії в ОНМедУ» (<https://cutt.ly/amMowdw>), а також «Положенні про стейкхолдерів освітніх програм ОНМедУ» (<https://cutt.ly/omMnS6B>). ЕГ відмітила прогресивні зміни ОНП Педіатрія 2020 року з урахуванням пропозицій стейкхолдерів щодо розширення вибіркової дисциплін, а саме, «Академічної доброчесності», «Алергології дитячого віку», «Гастроентерології та нутриціології дитячого віку», «Імунопрофілактики інфекційних хвороб», «Принципів організації грудного вигодовування», «Політравми у дітей».

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОП враховує тенденції розвитку спеціальності та ринку праці. В ОНП 2020 року вибіркові ОК фахового спрямування сформовані відповідно до наукових напрямків здобувачів та присвячені актуальним проблемам педіатрії. Враховуючі, що основним роботодавцем, за даними відомостей про самооцінювання, є ОНМедУ, ЕГ під час зустрічі з випускниками переконалася у даному питанні. Випускниця 2020 року PhD Зарецька А.В. працює в асистентом на кафедрі дитячих інфекційних хвороб (<https://cutt.ly/GQsnsDk>). Випускниця Хіменко Т.М. - асистент кафедри пропедевтики педіатрії. Випускниця 2020 року Усенко Д.В. - співробітник за суміщенням кафедри педіатрії №1 та з 01.09.2021 року буде асистентом цієї кафедри. Відповідно до відомостей самоаналізу, при складанні ОП цілі і завдання формувалися з урахуванням регіональних потреб. Під час зустрічі з керівником та менеджментом ЗВО, проректором з науково-педагогічної роботи Марічередою В.Г. було зазначено, що регіональний контекст розвитку охорони здоров'я відображений у напрямі підготовки здобувачів - вивченні актуальних для Одеської області питань ураження дихальних шляхів, інфекційних захворювань у дітей, патології дітей раннього віку. Член-кореспондент НАМН України, професор Аряєв М.Л., автор більш ніж 500 наукових робіт, учасник більше 20 конкурсних вітчизняних і зарубіжних дослідницьких програм і грантів, урядових і неурядових фондаций: Відродження, Matra, Carint, TACIS-LIEN, UNISEF, АІНА, MSF, IOS, WHO, ECAS, ICCPS є науковим керівником здобувача Усенко Д.В., наукова робота якої присвячена наданню медичної допомоги дітям з захворюваннями органів дихання, зокрема пневмонією. Питання дитячих інфекційних хвороб, які є актуальними для Одеської області, були враховані під час виконання наукового дослідження доктора філософії Зарецької А.В., науковим керівником якої є професор Харченко Ю.П., автор монографій «Інфекційний мононуклеоз у дітей», «Вірусні гепатити» та співавтор національного підручника «Інфекційні хвороби у дітей», 2016 року. У відомостях про самооцінювання, а також під час зустрічей зазначалось, що при розробці ОП враховано досвід низки вітчизняних установ, зокрема, Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика - введено щорічне анкетування здобувачів, Харківського НМУ - збільшено перелік вибіркової дисциплін, ДЗ Дніпропетровської ДМА (на той час) - реалізація освітньої складової на 1 та 2 роках навчання, Буковинського ДМУ - розробка плану роботи, Вінницького НМУ ім. М.І. Пирогова - введена педагогічна практика, освітня складова представлена обов'язковим компонентом «Педагогіка вищої освіти» та вибірковою «Ораторська майстерність науковця», Тернопільського ДМУ ім. І.Я. Горбачевського - зменшено обсяг дисципліни «Філософія та методологія наукового пізнання». Також було враховано досвід Міжнародного європейського проекту MEDIN - асоціації медичних факультетів і університетів Європи щодо питань інтернаціоналізації освіти.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю «Педіатрія» відсутній. Програмні результати навчання загалом відповідають вимогам 8 кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій (<https://cutt.ly/fmMkEp8>). Завданням здобувача є оволодіння концептуальними та методологічними знаннями в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності та набуття спеціалізованих умінь/навичок і методик, необхідних для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики; вміння започаткування, планування, реалізації та коригування наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності; набуття навичок критичного аналізу, оцінки і синтезу нових та комплексних ідей. Ці компетентності опановуються під час загальної підготовки (Філософія та методологія науково-медичного пізнання; Академічна доброчесність (включена в ОНП 2020 року (<https://cutt.ly/cQsI5Mt>))); Іноземна мова; Педагогіка вищої школи; Управління проектами в системі

охорони здоров'я; Медична інформатика та математична статистика; Українська мова за професійним спрямуванням) та ОК професійної підготовки (Невідкладні стани в педіатрії та неонатології; Імунопрофілактика інфекційних хвороб; Принципи організації грудного вигодовування).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильними сторонами ОП за даним критерієм ЕГ вважає врахування позицій усіх стейкхолдерів (здобувачів, роботодавців, академічної спільноти) при формуванні цілей та програмних результатів навчання, регіональний та галузевий контекст та досвіду як вітчизняних ЗВО, так і та рекомендацій асоціації медичних факультетів і університетів Європи MEDIN.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Істотні недоліки відсутні. Відсутній аналітичний звіт, задокументований та затверджений план дій за результатами анкетування здобувачів. ЕГ рекомендує з метою об'єктивної оцінки потреб здобувачів ОНП «Педіатрія», з можливістю її удосконалення, аналізувати результати анкетування в рамках здобувачів спеціальності «Педіатрія», провести анкетування науково-педагогічних працівників щодо забезпечення освітньої складової ОНП для здобувачів вищої освіти на третьому рівні (аспірантура) та анкетування роботодавців. Рекомендується створити Раду роботодавців.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Загалом ОНП «Педіатрія» має чіткі цілі, які відповідають місії та стратегії ЗВО. До формування цілей та програмних результатів навчання залучені усі стейкхолдери: академічна спільнота, роботодавці, здобувачі. Цілі та програмні результати навчання враховують тенденції розвитку спеціальності «Педіатрія», галузевий та регіональний контекст, досвід вітчизняних ОНП та міжнародних стандартів. Це надає підстави вважати, що ОНП «Педіатрія» відповідає критерію 1. Вказані недоліки не є суттєвими, планується їх усунення, що удосконалив ОНП; заплановано створення Ради роботодавців, що було підтверджено проректором з науково-педагогічної роботи, професором Марічерею В.Г., Ради (асоціації) випускників, що було під час зустрічі підтримано молодими вченими - співробітниками педіатричних кафедр ЗВО.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти ОНП 228 «Педіатрія» з підготовки докторів філософії не затверджений. Для аналізу ЗВО завантажив ОНП 228 «Педіатрія» 2018 р., яка розрахована на 4 роки підготовки (240 кредитів ЄКТС). Під освітню складову відведено 46 кредитів, з яких обов'язкові компоненти складають 34 кредити та вибіркові – 12 кредитів (26%). В 2020 р. затверджена остання версія ОНП, в якій відбулися зміни у кількості та співвідношенні освітніх компонентів. А саме, загальний обсяг освітньої складової збільшений до 53 кредитів, з яких на обов'язкові компоненти відведено 38 кредитів та на вибіркові – 15 кредитів (28,3%) (<https://cutt.ly/MmVO2cf>). Проект програми 2021 знаходиться на громадському обговоренні (<https://cutt.ly/TmVPrgK>). Програми завантажені на офіційному сайті ЗВО. Під час оновлення в ОНП 2020 введено додаткові дисципліни «Академічна доброчесність» та «Професійна етика наукової діяльності в галузі охорони здоров'я» по 1 кредиту ЄКТС кожна. Отже, обсяг ОНП відповідає нормативам навчального навантаження, компоненти освітньої складової за змістом і структурою ОНП відповідають вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» та представлені наступним чином: 1) здобуття глибинних знань із спеціальності (Педіатрія); 2) оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями (філософія та методологія науково-медичного пізнання, академічна доброчесність, професійна етика наукової діяльності в галузі охорони здоров'я); 3) набуття універсальних навичок

дослідника (педагогіка вищої освіти, управління проектами в системі охорони здоров'я, медична інформатика та математична статистика, українська мова за професійним спрямуванням; 4) здобуття мовних компетентностей (іноземна мова, особливості медичного перекладу. В ОНП 2020 введено додаткові дисципліни «Академічна доброчесність» та «Професійна етика наукової діяльності в галузі охорони здоров'я» по 1 кредиту ЄКТС кожна.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОНП 228 «Педіатрія» структурований на обов'язкові (ОК) та вибіркові (ВК) компоненти. До ОК 2018 входять: універсальні навички дослідника (12 кредитів), загальна підготовка (10 кредитів, в т.ч. іноземна мова 6 кредитів) та поглиблене вивчення спеціальності (12 кредитів). До ОК 2020 входять дисципліни загальної підготовки: загальнонаукові компетентності (6 кредитів) та мовні компетентності (8 кредитів); універсальні навички дослідника (12 кредитів), та поглиблене вивчення спеціальності (12 кредитів), що відповідає вимогам Пункту 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (затверджений Постановою КМУ №261 від 23.03.2016). Отже, підготовка здобувачів, що навчаються за ОП та її випускників проводилась у відповідності з вимогами до навантаження за основними документами. В ОПН 2017 та 2018 структурно-логічна схема представлена не була. Висновки про порядок проходження дисциплін можна робити лише з наданих навчальних планів. В ОНП 2020 наявна структурно-логічна схема, з якої виходить, що протягом 1 року навчання здобувач опановує дисципліни загальнонаукові та мовні компетентності, а також універсальні навички дослідника. Причому, в 2-му семестрі має можливість обрати ВК з блоку універсальних навичок дослідника (3 кредити) Протягом 2-го року здобувач опановує поглиблене вивчення спеціальності «Педіатрія» в рамках обов'язкового компонента (12 кредитів), а також має змогу обрати ВК за напрямом «Педіатрія» (3 дисципліни по 4 кредити). Таким чином, після оновлення відбулося розширення кількості вибіркових дисциплін та збільшення їх обсягу (з 3 до 4 кредитів) з основного напрямку підготовки здобувача «Педіатрія». Наукова складова присутня протягом всього навчання в аспірантурі. Втім, починаючи з 3-го року здобувач проводить виключно наукове дослідження. Загалом компоненти ОНП логічно взаємопов'язані в систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання, що також виходить з представлених у версії 2020 таблицям «Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми», «Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми».

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Загалом зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 228 Педіатрія та спрямований на розвиток та формування визначених програмних компетентностей (інтегральної, загальних, фахових) та досягнення програмних результатів навчання з метою набуття здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі педіатричної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати педагогічну, дослідницьку та інноваційну діяльність. Назва і зміст обов'язкових компонентів враховують підготовку фахівця у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» як при оволодінні загальнонауковими компетентностями (філософія та методологія науково-медичного пізнання, професійна етика наукової діяльності в галузі охорони здоров'я), мовними компетентностями (особливості медичного перекладу), при набутті універсальних навичок дослідника (управління проектами в системі охорони здоров'я, медична інформатика, українська мова за професійним спрямуванням). Блок здобуття глибинних знань із спеціальності за своїм наповненням стосується спеціальності 228 «Педіатрія», про що свідчить навчальна програма обов'язкової компоненти (<https://cutt.ly/tQp4sVu>), а також блок вибіркових дисциплін, який відповідає науковим інтересам здобувачів при формуванні індивідуальної освітньої траєкторії (вибіркових компонентів (<https://onmedu.edu.ua/vibirkovii-komponenti-pediatriciia/>)). Оновлення ОНП 2020 передбачило вивчення додаткових основних дисциплін: «Академічна доброчесність», «Професійна етика наукової діяльності в галузі охорони здоров'я», «Особливості медичного перекладу», а також розширена кількість дисциплін за вибором – додано 2 дисципліни з розділу «універсальні навички дослідника» та 6 дисциплін з розділу «поглиблене вивчення спеціальності». З 2020 року формування індивідуальної освітньої траєкторії у ЗВО регулюється "Положенням про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти третього науково-освітнього рівня" (<https://cutt.ly/6n4641n>).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

В програмі 2017 року не було наголошено на кількості дисциплін за вибором, лише представлено те, що має бути не менше 25%. Для висновку про фактичну кількість було зроблено запит на навчальний план 2017 та індивідуальні плани здобувачів, звідки випливає, що обсяг вибіркових компонентів становить 12 кредитів (33%). В ОНП 2018 року, що завантажена, кількість ВК становила 12 кредитів (26%) від обсягу освітньої складової, серед яких здобувач має можливість обрати 6 кредитів на 1 році, а саме у 1 семестрі навчання із дисциплін загальнонаукової підготовки «Професії на етика наукової діяльності лікаря» або «Ораторська майстерність науковця» (3 кредити) та у 2

семестрі «Особливості медичного перекладу» або «Медична апаратура». Протягом 2-го року навчання здобувач має можливість обрати 2 дисципліни (6 кредитів) з дисциплін поглибленого навчання спеціальності (вибір з 4-х дисциплін, кожна з яких обсягом 3 кредити). Отже, відбулося розширення кількості дисциплін та збільшення їх обсягу (з 3 до 4 кредитів) з основного напрямку підготовки здобувача «Педіатрія». В ОНП 2020 року 15 кредитів (28,3%) ВК, серед яких здобувач має можливість обрати 3 кредити на 1 році, а саме з блоку «Універсальні навички дослідника», «Ораторська майстерність науковця» або «Медична апаратура». Протягом 2-го року навчання здобувач має можливість обрати 3 дисципліни (12 кредитів) з дисциплін поглибленого навчання спеціальності «Педіатрія» (вибір з 10-х дисциплін, кожна з яких обсягом 4 кредити). На сайті ЗВО представлений перелік Основних компонентів (<https://onmedu.edu.ua/obov-jazkovi-komponenti-pediatriciia/>) та вибіркового компонентів (<https://onmedu.edu.ua/vibirkovii-komponenti-pediatriciia/>) відповідно ОНП 2020. Передбачений прямий перехід на pdf документ навчальної програми відповідної дисципліни. Втім, не всі посилання є активними, хоча присутні на сторінках відповідних кафедр. Не зрозуміло, чому ВК11 «Особливості медичного перекладу (педіатрія)» представлена у розділі «Професійна підготовка (поглиблене вивчення спеціальності)», якщо в тексті ОНП вона до нього не відноситься.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Навчання за ОНП "Педіатрія" третього освітньо-наукового рівня вищої освіти в освітній складовій включає перелік дисциплін для оволодіння основними знаннями з фахової спеціальності і формування компетентностей дослідника (загальнонаукові компетентності та універсальні навички дослідника) та поглиблене вивчення спеціальності (обов'язковий компонент "Педіатрія" обсягом 12 кредитів ЄКТС та 3 вибіркового дисципліни за спеціальністю, загальним обсягом 12 кредитів ЄКТС). Оволодіння компетентностями у сфері педагогіки здобувач отримує при вивченні дисциплін "Педагогіка вищої освіти" та "Ораторська майстерність науковця" (вибіркова). Вивчення навчальних програм дисциплін показало їх практичну орієнтованість як у загально-науковому, так і фаховому напрямках. Індивідуальним планом аспіранта передбачено 100 годин асистентської педагогічної практики протягом 2-х семестрів третього року навчання (по 50 годин лабораторних, семінарських, практичних занять). Втім педагогічна практика не внесена в освітню складову, що не є коректним по відношенню до обов'язкової активності здобувача.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Вивчення дисциплін блоку оволодіння загальнонауковими компетентностями дозволяє отримати соціальні навички. Освітні компоненти «Професійна етика наукової діяльності в галузі охорони здоров'я», «Ораторська майстерність науковця», «Педагогіка вищої освіти», «Управління проектами в системі охорони здоров'я», «Академічна доброчесність» сприяють формуванню професійної етики та загального культурного кругозору, набуттю навичок спілкування з колегами та пацієнтами. А впроваджена на клінічних дисциплінах (встановлено із співбесід з викладачами та здобувачами ОНП) практика ділової гри «віртуальний пацієнт» з опрацюванням ролей пацієнта-дитини та батьків хворої дитини є важливою частиною формування soft-skills саме у галузі педіатрії, що робить фахову підготовку здобувачів відповідною до побажань роботодавців, які наголошують на необхідності практичної орієнтованості випускників програми.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Стандарт вищої освіти ОНП 228 «Педіатрія» з підготовки докторів філософії не затверджений.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів реально відображає фактичне навантаження здобувачів вищої освіти. Загальне фактичне навантаження становить 53 кредити (1590 годин). Обов'язкові компоненти складають 53 кредитів, вибіркові - 15 кредитів. Всі години навчального процесу поділені на аудиторні, години самостійної роботи та контролюючі заходи. Загалом самостійна робота складає 834 години (52,5%), в блоці основних дисциплін – 53,3%, вибіркового дисциплін – 230 годин (51%). Лекції складають 5,5% від загальної кількості годин, практичні заняття – 42%, тобто самостійна робота дещо переважає кількість практичних занять. Під час зустрічі у фокус групі, здобувачі освіти обсяги аудиторної і самостійної роботи вважали збалансованими і такими, що дозволяють досягти програмних результатів навчання. Навчальні плани містять технічні помилки, а саме дисципліна «Професійна етика наукової діяльності лікаря», яка відноситься за ОНП до обов'язкових компонентів, в навчальному плані представлена у редакції «Професійна етика наукової діяльності лікаря (за вибором)», втім промаркована як

обов'язкова (ОК3). Аналогічна ситуація щодо ОК5 «Особливості медичного перекладу», яка найменована у навчальному плані «Особливості медичного перекладу (за вибором)». Згідно із ОНП, кількість ВК складає 15 кредитів (450 годин), розподіл яких за аудиторним навантаженням та самостійною роботою представлений як 224 та 226 годин відповідно. Але математично за видами діяльності по кожній дисципліні має виходити: аудиторних 220 = 40 (1 дисципліна) +180 (3 дисципліни по 60 годин) та самостійної роботи 230 = 50 (1 дисципліна) +180 (3 дисципліни по 60 годин). З цього ж приводу виникає технічна помилка у загальній кількості годин для аудиторної та самостійної роботи (в тексті 1590 = 794 аудиторних + 796 самостійна робота, а виходить математично 1590 = 752 аудиторних та 838 самостійних) (<https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Navch-plan-Pediatrics.pdf>).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

В Одеському національному медичному університеті підготовка здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за спеціальністю 228 "Педіатрія" за дуальною формою не проводиться.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Фактичне навантаження є реалістичним для набуття загальних та фахових компетентностей під час навчання на ОНП. Регулярне оновлення програми спрямовано на вдосконалення освітньої складової та формування індивідуальної освітньої траєкторії у фаховому напрямку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

З метою більш гнучкого формування індивідуальної освітньої траєкторії доцільно розширити вибірковий обсяг дисциплін не тільки у напрямку фахової підготовки, а й за іншими напрямками (універсальні навички дослідника, загально-наукові компетентності), упорядкувати перелік дисциплін за вибором. Структурно-логічна схема в ОНП не дозволяє створити коректне враження про динаміку розподілу дисциплін, в зв'язку з чим ОК та ВК доцільніше представити по роках навчання. Педагогічна практика, яка є обов'язковою, не отримала власного визначення в структурі ОНП, в зв'язку з чим ЕГ рекомендує винести її як окрему освітню компоненту з відповідною оцінкою результатів навчання. Необхідним є введення в програми навчальних дисциплін методів опанування soft-skills та розробки системи оцінювання результатів навчання у даному напрямку з метою ґрунтовних висновків щодо досягнення здобутих компетентностей. На сторінках офіційного сайту, де представлений перелік ОК та ВК, необхідно активізувати прямі посилання та упорядкувати поточний перелік дисциплін для забезпечення прозорості інформування здобувачів. Навчальні плани містять технічні помилки, що потребують внесення відповідних коректив.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Загалом обсяг ОНП відповідає нормативам законодавства (зміст, логічна послідовність, обсяг), але структура ОНП потребує вдосконалення, а саме, внесення педагогічної практики в обсяг освітньої складової. Також потребують доопрацювання навчальні програми дисциплін у напрямку регламентації навичок, спрямованих на здобуття soft-skills. Навчальні плани потребують технічної ревізії. Втім, за змістовним наповненням ОНП відповідає вимогам та дозволяє здобувачам ефективно опанувати як освітню складову, так і провести наукове дослідження. Корективи можуть бути внесені під час поточного оновлення у програму, що знаходиться на публічному обговоренні.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Інформація щодо правил та умов вступу до аспірантури, перелік та строки подачі документів, склад екзаменаційної комісії зі спеціальності знаходиться у вільному доступі на офіційному сайті університету за посиланням (<https://cutt.ly/Rm9oldZ>). Правила прийому до аспірантури є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, їх зміст регламентується "Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Вищому державному навчальному закладі України Одеський національний медичний університет" (<https://cutt.ly/vm9oEEM>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила вступу до аспірантури оприлюднені на сайті ЗВО, враховують особливості освітньої програми. Право вступати до аспірантури мають громадяни України, які здобули вищу освіту ступеню магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста). Зарахування до аспірантури здійснюється на конкурсній основі після успішної здачі вступних випробувань (іспит зі спеціальності (співбесіда) в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності та іспит з іноземної мови в обсязі рівня B2 Загальноєвропейських мовних рекомендацій). При відсутності опублікованих наукових праць, вступник зобов'язаний підготувати реферат зі спеціальності (Програма з підготовки наукової доповіді (реферату) до вступних випробувань за спеціальністю для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі (<https://cutt.ly/qm8whY6>). У даній програмі наведено перелік орієнтовних тем для реферату. Можливості отримання додаткових балів за наукові досягнення при вступі до аспірантури не передбачено, однак у випадку наявності однакових конкурсних балів перевага надається вступнику, який має наукові публікації або інші академічні здобутки. Можливості перескладання вступних іспитів або вступу до аспірантури поза конкурсом правилами вступу не передбачено. Вступники, які мають дійсні сертифікати тестів TOEFL, International English Language Testing System, Cambridge English Language Assessment рівня B2 (Загальноєвропейські мовні рекомендації) можуть бути звільненими від вступного іспиту з іноземної мови. Програми вступних випробувань за спеціальності та іноземної мови для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії оприлюднені на сайті університету (<https://cutt.ly/hm8wp8T>). Перелік рекомендованої літератури містить сучасні літературні джерела, а також посилання на Інтернет-ресурси. Під час розмови з академічним персоналом з'ясовано, що програми вступних випробувань оновлюються щорічно.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії ОНМедУ мають право на визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти. Порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО регулюється "Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії і доктора наук у Вищому державному навчальному закладі України Одеський національний медичний університет" (<https://cutt.ly/Dm8wzMS>) та "Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Вищому державному навчальному закладі України Одеський національний медичний університет" (<https://cutt.ly/7m8wbke>). А саме, «Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, ґрунтується на порівнянні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у ЗВО-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою ЗВО, в якому здобувач навчається на постійній основі. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у ЗВО-партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до ЗВО, в якому він навчається на постійній основі, йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості або повторний курс за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб. Визнання результатів навчання здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи». Однак, у зв'язку з відсутністю звернень здобувачів ОНП за спеціальністю "Педіатрія" в Одеському національному медичному університеті, практики визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, а також досвіду вирішення проблем, які можуть виникати під час визнання результатів навчання, не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Провівши детальне вивчення відомостей про самооцінювання та огляд офіційного сайту, експертна група виявила відсутність Положень, які б регламентували визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Хоча, під час співбесіди здобувачі продемонстрували свою обізнаність щодо неформальної освіти. Випадків зарахування здобувачам результатів навчання, отриманих за рахунок неформальної освіти, не було у зв'язку з відсутністю таких звернень. Тому оцінити процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та критерії, визначені ЗВО для визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті не є можливим.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОНП Педіатрія є чіткими, зрозумілими, стисло сформульовані, доступні на сайті університету, дискримінаційних положень не містять. Програми вступних випробувань також знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті, регулярно оновлюються.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

У процесі вивчення відомостей про самооцінювання та ОНП 2020 року ЕГ виявила, що українська, російська та англійська мови зазначені як мови викладання в рамках даної ОНП. Відповідно до Закону України «Про освіту» мовою освітнього процесу в закладах освіти є державна мова. Закон України «Про вищу освіту» передбачає, що мовою освітнього процесу в закладах вищої освіти є державна мова, проте заклад вищої освіти має право прийняти рішення про викладання однієї, кількох або всіх дисциплін, виконання індивідуальних завдань та проведення контрольних заходів англійською мовою, за умови, що усі здобувачі освіти, які вивчають відповідні дисципліни, володіють англійською мовою. Правила вступу до аспірантури та програми вступних випробувань, які оприлюднені на сайті, рекомендується продублювати англійською мовою, адже вона може бути мовою викладання в рамках даної ОНП. При вивченні документів виявлено деякі неточності. У правилах вступу до аспірантури (загальні положення пункт 1.4), оприлюднених на сайті, вказано, що вступати мають право громадяни України. Інформація щодо можливості та умов вступу іноземців та осіб без громадянства відсутня. Водночас на сайті ОНМедУ у вкладці Аспірантура наявна інформація щодо оплати навчання в аспірантурі іноземними громадянами (<https://cutt.ly/Vm8wXKQ>). У пункті 1.4 загальних положень Додатку до Правил прийому Одеського національного медичного університету в 2021 році (<https://cutt.ly/gm8wMZN>) вказано, що до аспірантури на конкурсній основі приймаються громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, що проживають на території України на законних підставах, які здобули ступінь магістра чи спеціаліста, із зазначенням відповідної спеціальності. Також як недолік ОНП експертна група розцінює відсутність у ЗВО розроблених Положень, що регулюють правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Вказані недоліки можуть бути усунені та загалом не впливають на якість освіти за даною ОНП. Для оптимізації освітньо-наукової діяльності в рамках даної ОНП можна рекомендувати ЗВО упорядкувати документи, які визначають правила вступу до аспірантури, а саме, додати інформацію щодо розкладу вступних іспитів, вступникам, які виконання наукового дослідження поєднують з лікувально-діагностичною діяльністю, до переліку документів для вступу додати сертифікат лікаря-спеціаліста після завершення навчання в інтернатурі та сертифікат ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок-3» або свідоцтво про завершення клінічної ординатури (для іноземних громадян). Крім того, варто розглянути можливість запровадження демонстрації власних науково-дослідних досягнень та планів у вигляді презентації як третій вступний іспит.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання описані в «Положенні про організацію освітнього процесу в ОНМедУ» (<https://cutt.ly/lmMmAul>), «Положенні про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів третього рівня освіти в ОНМедУ» (<https://cutt.ly/fmMm8Pe>). Інформування здобувачів про цілі, зміст та порядок і критерії оцінювання відбуваються на першому занятті чи лекції дисциплін, знаходяться на інформаційних стендах кафедр. У відомостях про самооцінювання, зокрема в матриці відповідності програмних результатів навчання, визначені основні форми і методи навчання, які використовуються при вивченні ОК. Окрім традиційних методів навчання (лекції, практичні, семінарські заняття, самостійна робота) велике значення надається інтерактивним методам (логічні вправи, розв'язування ситуаційних задач, бліц-опитування, реферативні виступи, кейс-стаді, дискусії), що було підтверджено під час зустрічі зі здобувачами. Форми та методи навчання сприяють досягненню

цілей та ПРН, визначених в ОП. Студентоцентризований підхід реалізується можливістю здобувача обрати форму, методи, способи та засоби навчання, вибіркові дисципліни (<https://cutt.ly/fmMm8Pe>), свободою вибору наукового керівника, проведення наукових досліджень, тематики дослідження, вираження власної думки щодо якості освітнього процесу та шляхів його покращення шляхом анонімного опитування на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/VmMEx4t>). В ЗВО забезпечено свободний доступ до інформаційних ресурсів, документально підтверджено реалізація права на академічну мобільність (<https://cutt.ly/fmMRqC8>). Результати анкетування здобувачів третього рівня (<https://cutt.ly/LmMRdMt>) показали позитивні сторони та деякі недоліки в організації навчання в аспірантурі, побажання щодо змін в структурі ОП. ЕГ вважає за доцільне залучати до анкетування більше компонентів, за якими відбувається навчання здобувачів ОНП Педіатрія для можливості подальшого покращення ОНП. Академічна свобода реалізується шляхом права здобувача на вільний вибір наукового керівника, напрямку наукового дослідження, кафедри. Принципи академічної свободи реалізуються і до НПП, які вільні у виборі навчальних технологій, мотивовані до застосування інноваційних педагогічних технологій, що забезпечує ефективність їх професійної діяльності (<https://cutt.ly/omMYkQT>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку і критеріїв оцінювання висвітлені в ОНП, яка розміщена на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/VmMY6Zq>). Мета, зміст та програмні результати навчання відображені у робочих програмах обов'язкових ОК (<https://cutt.ly/um8eqIh>), вибіркових ОК (<https://cutt.ly/5m8erC6>) чи на сайтах педіатричних кафедр. Під час зустрічі з учасниками освітнього процесу ЕГ з'ясувала, що всю інформацію про освітній процес здобувач може отримати в відділі аспірантури, на кафедрі, сайті ЗВО. Також на першому занятті чи лекції викладач ознайомлює здобувачів з цілями, змістом, ПРН, критеріями оцінювання. Здобувачі мають доступ до інформаційних ресурсів (інституційного репозиторію (<https://onmedu.edu.ua/nauka/institucionalnij-repozitorij/>), електронного каталогу бібліотеки, який містить понад 150 тис записів (http://libblog.odmu.edu.ua/p/blog-page_30.html). З 2019 року інституційний репозиторій зареєстрований у глобальних каталогах репозиторіїв відкритого доступу OpenDOAR, CORE (COncnecting REpositories). Для викладачів і здобувачів є можливість доступу до міжнародних науково-метричних баз даних (Hinari, Scopus, Web of Science та ін.) Вхід до інформаційних ресурсів забезпечується через власні дані (логін і пароль) (<https://cutt.ly/rmMIFng>). Доступ до ресурсів репозиторію та бібліотеки (<http://libblog.odmu.edu.ua/>) є вільним, без обмежень. Силабуси ОК ОНП Педіатрія відсутні, знаходяться у стадії розробки.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Підготовка здобувачів за ОНП «Педіатрія» включає дві складові - освітню і наукову. Освітні компоненти ОП, зокрема Управління проектами в системі охорони здоров'я; Математична інформатика та математична статистика; Ораторська майстерність науковця; Медична апаратура; Професійна етика наукової діяльності лікаря передбачають набуття компетентностей з блоку універсальних навичок науковця. Впровадження різних методів навчання за даною ОП, таких як логічні вправи, розв'язування ситуаційних задач, бліц-опитування, реферативні виступи, кейс-стаді, дискусії також сприяють досягненню принципу поєднання навчання і досліджень. Під час зустрічі зі здобувачами використання вказаних методів навчання було підтверджено. З перших місяців навчання здобувачі виконують наукову складову ОП, проводячи власне наукове дослідження, про що ЕГ дізналася під час зустрічі з учасниками освітнього процесу. Підвищенню якості та ефективності виконання наукової складової сприяє викладання певних дисциплін, наприклад, Управління проектами в системі охорони, яке проводиться в I семестрі в обсязі з кредити. Аспіранти беруть участь у роботі Товариства молодих вчених ОНМедУ (<https://cutt.ly/amoTOPf>), до членів якого входить колишній аспірант за ОНП «Педіатрія», випускниця минулого року, доктор філософії, асистент кафедри дитячих інфекційних хвороб Зарецька А.В., Студентського наукового товариства (<https://cutt.ly/amoTOPf>). Поєднання освітньої та наукової складових відображено в індивідуальному навчальному плані аспіранта (<https://cutt.ly/cm0Yx1g>). Здобувачі приймають участь в виконанні ініціативних НДР кафедр, результати яких можуть представляти у публікаціях журналів, які видаються в ОНМедУ (<https://cutt.ly/sm0YPal>): «Одеському медичному журналі» (занесений до Ulrich's Periodicals Directory), «Досягнення біології та медицини» (обидва журнали Наказами МОН включено до переліку видань, у яких можуть публікуватися основні результати дисертаційних робіт з медицини та біології), «Інтегративна антропологія» та на науково-практичних конференціях, конгресах, симпозіумах. Щороку Студентське наукове товариство та Товариство молодих вчених проводять щорічну науково-практичну конференцію з міжнародною участю «Сучасні теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини» (для молодих вчених і студентів), на якій здобувачі вищої освіти можуть опублікувати та доповісти матеріали власних досліджень (<https://cutt.ly/Wm0Uapb>). Інформація про поточні конференції та конкурси представлена на сайті ОНМедУ в окремому розділі та розділі новин (<https://cutt.ly/imoIq3g>; <https://onmedu.edu.ua/novini/>). Теми наукових досліджень здобувачів відповідають тематиці НДР кафедр та наукових керівників, що підтверджено у додатково наданих документах, відповідно до запиту експертної групи.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

В ЗВО запроваджено систему розробки, затвердження, моніторингу та перегляду ОП відповідно до Положення про освітні програми ОНМедУ (<https://cutt.ly/jmOzlr>). В відомостях про самооцінювання вказано, що для успішного та ефективного орієнтування в інформаційному та науковому середовищі в перелік дисциплін включено: професійну етику наукової діяльності лікаря та особливості медичного перекладу. Відображаючи сучасні досягнення в галузі педіатрії ОНП пропонує здобувачам поглиблене вивчення нових (або значно доповнених) дисциплін: стандарти первинної педіатричної допомоги при найбільш поширених захворюваннях у дітей до 5 років; сучасні підходи діагностики та лікування захворювань органів дихання у дітей; дитячі інфекційні хвороби; синдром блювоти у дітей. Активна міжнародна праця завідувача кафедри Педіатрії №1, член-кореспондента НАМН України, професора Аряєва М.Л., який є науковим керівником здобувача Усенко Д.В., а саме, участь в проекті «MATRA 1-6» (Нідерланди) сприяла розробці концепції протидії жорстокому поводженню з дітьми і регіональній моделі первинної медико-санітарної допомоги дітям. Участь в програмах UNICEF, АІНА, MSF («Лікарі без кордонів») сприяла дослідженням з подальшим виданням навчальних посібників «Неонатологія», монографії «ВІЛ-інфекція і СНІД», «Практична перинатологія», «Догляд за дітьми з ВІЛ-інфекцією», «Попередження трансмісії ВІЛ-інфекції від матері до дитини», «Спадкові захворювання та вродженні вади розвитку в перинатології», «Гемолітична хвороба новонароджених», «Діагностика та лікування гемолітичної хвороби плоду та новонародженого», «Хронічні розлади живлення плоду, новонароджених та дітей раннього віку». При зустрічі з академічним персоналом було зазначено, що робочі програми оновлюються за потребою, силябуси знаходяться в стадії розробки. Робочі програми навчальних дисциплін розміщені на сайті (<https://cutt.ly/JmoA4em>; <https://cutt.ly/cm0A7OE>), а також на сайтах кафедр. Робочі програми навчальних дисциплін оновлені 2020 роком. Зміст вибірових дисциплін за напрямками наукових досліджень оновлений, містить нову рекомендовану літературу. Проте, робочі програми окремих дисциплін, наприклад, Медична апаратура, містить дещо застарілу літературу. Пропонується список рекомендованих джерел оновити посібниками, монографіями, які відображають сучасні наукові досягнення. Загалом здобувачі під час зустрічей висловили задоволеність змістом освіти при викладанні за ОНП «Педіатрія».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Відповідно до відомостей про самооцінювання, зустрічей з керівництвом закладу встановлено, що в університеті створена Стратегія міжнародної діяльності - Перспективний план розвитку міжнародного співробітництва Одеського національного медичного університету на 2017-2022 роки (<https://cutt.ly/2m0Dwvw>), в рамках якої здобувачам та викладачам вищої освіти надається можливість реалізації програм міжнародної академічної мобільності в 45 закладах з 22 країн світу, з якими в ОНМедУ є договори про співпрацю (<https://cutt.ly/ym0DczU>). Проведено майстер-клас з розробки та адаптації національних протоколів та клінічних настанов з позицій доказової медицини (за підтримки UNFPA Ukraine та Україно-Швейцарської Програми «Здоров'я Матері та Дитини»). В рамках співпраці з Програмою «Здоров'я Матері та Дитини» розпочато роботу щодо створення Української Асоціації Симуляційного Навчання в Медицині та її імплементації в існуючі Європейські структури. Проведено семінар (англійською мовою) з навчання вчителів під егідою EBCOG за сприяння Програми, за участю 28 викладачів різних навчальних та клінічних заходів України. Професор Старць О.О., науковий керівник здобувача Коваленко Д.А., приймала участь в міжнародному проекті «Дослідження комплаєнтності матерів при використанні діагностичної системи Guardians та мобільного додатку BabyPass» (Швейцарія). ОНМедУ є офіційним партнером програми Еразмус+ (<https://onmedu.edu.ua/4517-2/>). Також ОНМедУ є членом Асоціації Медичної Освіти в Європі (Medical Education in Europe – 2) (<https://cutt.ly/om0FcGE>). Можливості міжнародного стажування учасників освітнього процесу представлені на сайті університету (<https://cutt.ly/Dm0FIPX>). Науковий керівник здобувача Усенко Д.В. член-кореспондент НАМН України, професор Аряєв М. Л. є членом Польської Медичної академії, членом Міжнародної Медичної Академії Альберта Швейцера, за розробку та впровадження нових наукових технологій нагороджений Олімпійською медаллю Гіппократа (Греція), золотою медаллю Альберта Швейцера (Польща), одержав грант міжнародної науково-освітньої програми США (Соросівський професор). Науковий керівник здобувача Коваленко Д.А. завідувач кафедри пропедевтики педіатрії професор Старець О.О. є членом робочих груп ВООЗ зі створення міжнародних рекомендацій та гайдлайнів. Здобувач Усенко Д.В. приймала участь в міжнародних конференціях в Венгрії та Польщі. Випускниця Зарецька А.В. отримала золотий та платиновий сертифікати VMJ Learning. ОНМедУ є партнером та учасником Болонського процесу та виконує положення Великої Хартії Університетів (“Magna Charta Universitatum”) – документу, що декларує найважливіші етичні та загально методичні принципи вищої освіти Європи, членом Міжнародної асоціації університетів та Міжнародного наукового комітету ЮНЕСКО.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Наявність широкої співпраці ОНМедУ з закордонними ЗВО, міжнародними організаціями, членства в міжнародних асоціаціях університетів та Міжнародного наукового комітету ЮНЕСКО, Великої Хартії університетів, наявність міжнародного співробітництва окремих викладачів, а саме наукових керівників здобувачів ОНП Педіатрія, і кафедр сприяють впровадженню передового світового досвіду в освітній та науковий процес, формують високий рівень наукових досліджень. Позитивною практикою є наявність академічної свободи, можливість обирати здобувачами

напряму наукової роботи, кафедру, керівника самостійно. Сильними сторонами можна вважати можливість представляти наукові дослідження на щорічній науково-практичній конференції з міжнародною участю «Сучасні теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини» (для молодих вчених і студентів), безкоштовно публікуватись в фахових виданнях університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЕГ вважає, що істотні недоліки відсутні. Під час онлайн анкетування здобувачів не відбувається виокремлювання здобувачів ОНП Педіатрія, що унеможливило об'єктивно оцінити якість викладання з точки зору цих здобувачів, задоволеність та побажання здобувачів саме на цій програмі. Крім того, не проводяться опитування здобувачів щодо окремих дисциплін. Рекомендовано оновити робочі програми в частині введення сучасної літератури для підготовки з урахуванням закордонних досліджень та публікацій. Рекомендовано розробити та ввести в дію силабуси обов'язкових та вибіркових компонентів, що буде сприяти підвищенню обізнаності здобувачів щодо різних аспектів навчальних дисциплін. Рекомендовано окреме опитування здобувачів третього рівня освіти ОНП Педіатрія або під час загального анкетування здобувачів третього рівня ВО, або шляхом виокремлювання опитування здобувачів за спеціальністю «Педіатрія» із загальної когорти. Рекомендовано активніше використовувати широкі міжнародні контакти ЗВО для стажування здобувачів, залучення до спільних дослідницьких проєктів. Поширити грантові програми за ОНП «Педіатрія».

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ дійшла до висновку, що форми та методи навчання і викладання, використання інноваційних методів навчання в ОНМедУ сприяють досягненню заявлених в ОНП Педіатрія цілей та програмних результатів навчання, дотримуються принципи академічної свободи та студентоцентрикований підхід до навчання. З першого заняття здобувачі мають інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Під час реалізації ОП Педіатрія університет забезпечує поєднання навчання і дослідження. Виявлені недоліки, які не є суттєвими. В університеті відсутня практика опитування здобувачів в кінці вивчення окремих дисциплін. Опитування здобувачів, яке проводиться в онлайн форматі, є загальним для всіх ОНП третього рівня ВО, при цьому не виокремлюються здобувачі ОНП Педіатрія. Силабуси знаходяться в стадії розробки. Враховуючи значний міжнародний досвід та активну міжнародну співпрацю ОНМедУ, наявність Перспективного плану розвитку міжнародного співробітництва ОНМедУ на 2017-2022 роки, всі учасників освітнього процесу мають можливість залучитися до міжнародного обміну і стажування. Пропозиції, яка надала ЕГ, можуть сприяти процесу покращення та удосконалення ОНП, підвищенню якості освітнього процесу за даною програмою. Загалом навчання і викладання за освітньою програмою відповідає вимогам критерію 4. Вказані рекомендації направлені на покращення ОНП Педіатрія. Адміністрація університету, гарант, академічна спільнота продемонстрували бачення розвитку ОНП Педіатрія і заінтересованість щодо його реалізації.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності аспірантів є прозорими і зрозумілими, регламентуються "Положенням про організацію освітнього процесу здобувачами вищої освіти в ОНМедУ" (<https://cutt.ly/BmV5gxW>). Методи контролю, що використовуються під час навчання на програмі, є стандартними, але валідними для оцінювання результатів навчання як за національною шкалою, так і ЄКТС (за даними програм навчальних дисциплін, співбесіди з викладачами проф. Стоєвою Т.В., проф. Годлевським Л.С., проф. Ханжи В.Б.). У Положенні та програмах дисциплін наведено конвертацію оцінювання результатів у разі використання методів тестового контролю в національну систему оцінювання та ЄКТС. Відокремлено методи поточного контролю (тести вхідного та вихідного контролю знань, усна відповідь, розв'язання типових та нетипових клінічних та ситуаційних задач, контроль практичних навичок, структуровані письмові роботи) та методи підсумкового контролю (диференційний залік, іспит). В програмах навчальних дисциплін чітко прописані критерії допуску до підсумкового контролю. Комп'ютерне тестування використовується під час освітніх компонентів як загально-наукового, так і фахового напрямку, для чого є достатнє обладнання з ліцензійним програмним забезпеченням (показано під час віртуального туру). Симуляційне обладнання, яке розташовано на кафедрах, робить реалістичним відпрацювання практичних навичок. Більшою мірою це проводиться в рамках самостійної роботи здобувача (зі свідчень), що не є

прописаним у програмах. В програмах навчальних дисциплін ретельно прописані теми для вивчення та програмні результати навчання, але відсутні контрольні питання заключного контролю. Силабуси знаходяться в стадії розробки. Під час співбесіди з НПП (доцент Капліна Л.Є.) та здобувачами (Усенко Д.В.) встановлено, що використовуються методи навчання (гібридний пацієнт, рольова гра), спрямовані на здобуття soft-skills, але у навчальних програмах такі активності не відокремлені. Для самопідготовки рекомендується достатній обсяг сучасної літератури, наявної у бібліотеці та на кафедрах. З цим переліком можна ознайомитися у оприлюднених програмах навчальних дисциплін, методичних матеріалах, підготовлених типографським способом та на стендах кафедр. Не зовсім зрозумілими є критерії оцінювання самостійної роботи та індивідуальних завдань (яким чином та у який час), що рекомендується уточнити під час оновлення ОНП. Електронні курси та інші варіанти самоперевірки набутих знань програмою не передбачені, що потребує доопрацювання, оскільки є необхідним у сучасних умовах викладання. Здобувачі і викладачі наголосили на тому, що протягом карантинних обмежень використовували платформу Microsoft Teams для спілкування та проведення контролю, чим були задоволені (освітню складову проходила дистанційно здобувач Коваленко Д.А.). Інформація стосовно пройдених дисциплін та результатів атестації (залік, диференційний залік або іспит) міститься у наданих індивідуальних планах здобувачів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю не затверджений.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів описані у "Положенні про організацію освітнього процесу здобувачами вищої освіти в Одеському національному медичному університеті" зрозумілі та оприлюднені (<https://cutt.ly/Vm8eQSM>) та в робочих програмах дисциплін. Вся інформація розміщена у друкованому вигляді на кафедрах та в електронному на сайтах кафедр і відділу аспірантури. Здобувачі, які брали участь у обговоренні, не висказували претензій щодо прозорості та коректності проведення атестацій. Ані викладачі, ані здобувачі не повідомили про будь-які ситуації, що пов'язані із оскарженням оцінок на практиці. Протягом зустрічей викладачі клінічних дисциплін показали обізнаність щодо комісійного вирішення спірних питань (проф. Стоєва Т.В., доц. Капліна Л.Є.), а доцент Талалаєв К.О. ретельно описав алгоритм дій ЗВО у разі отримання сигналу (в т.ч. анонімного) щодо конфліктної або недоброчесної ситуації, який є логічним, коректним по відношенню як до здобувача, так і академічного персоналу. Правила повторного проведення контрольних заходів зрозумілі та оприлюднені у загальному положенні. ЗВО намагається уникати суб'єктивізму та упередженості як при проведенні атестації з дисципліни, так і під час вступної кампанії, а саме використовувати комісійний підхід, щорічно оновлювати екзаменаційні питання (із інтерв'ю із завідувачем аспірантури Дідіченко Л.В.).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В Одеському національному медичному університеті політику, стандарт і процедуру дотримання академічної доброчесності містять наступні документи: Статут Одеського національного медичного університету (<https://cutt.ly/ZmLoJyу>), Концепція стратегічного розвитку Одеського національного медичного університету на період до 2025 року (<https://cutt.ly/hmLoBEN>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<https://cutt.ly/cn5fEWh>), Положення про Комісію із запобігання академічного плагіату в наукових та науково-методичних роботах (<https://cutt.ly/emLo2WF>), Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників Одеського національного медичного університету (<https://cutt.ly/FmLo4YT>), Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності (<https://cutt.ly/PmLo6Xz>). Із співбесід із здобувачами та викладачами встановлено, що всі роботи проходять процедуру перевірки на плагіат, яка відбувається за підтримки наукового відділу. Відповідальною особою є начальник відділу науково-технічної інформації, к.мед.н., доцент Беседа Я.В., який безпосередньо здійснює перевірку за допомогою ліцензійного обладнання з використанням софту StrikePlagiarism. Після отримання результатів перевірки інформація з коментарями передається авторам та в комісію з питань етики та академічної доброчесності (голова - д.мед.н., проф. Мацегора Н.А.) для остаточного рішення. У Положенні про Комісію із запобігання академічного плагіату в наукових та науково-методичних роботах (<https://cutt.ly/emLo2WF>), чітко визначені вимоги до рукописів, критерії оцінювання плагіату в письмових роботах, допустимий відсоток помилок, порядок розгляду апеляцій та можливі технологічні рішення. Наведеним прикладом таких рішень були широкі обговорення у 2015-2018 рр. щодо викладача Євдокимової В.В., винесення їй догани та подальше звільнення. Проф.

Мацегора Н.А. зачитала приклади формулювань та доповіла, що питання доброчесності регулярно обговорюється, а заходи проводяться у разі виникнення прецедентів. Про будь-які заходи популяризаційного характеру для викладачів та здобувачів інформації не надходило. Аналітика результатів перевірки на академічний плагіат у ЗВО не проводиться, але за свідченням відповідної особи доц. Бесєди Я.В. 60-70% поданого матеріалу доопрацювання не потребує, інші роботи мають переважно середній рівень унікальності (70-89%). Кожного разу проводиться консультація із авторами та надаються технічні консультації. Втім, остаточну відповідальність за доопрацювання несуть автори та їх наукові керівники. З 2020 року за ініціативою здобувачів (Усенко Д.А.) у ОНП 2020 було введено дисципліну «Академічна доброчесність» для здобувачів. Розробник програми завідувач кафедри філософії та біоетики, проф. Ханжи В.Б. повідомив, що її особливістю є не тільки викладення етико-правових, а також епістеміологічних аспектів.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Наявність прозорої інституційної політики оцінювання знань та навичок з прописаними критеріями за відсутності фактів оскарження оцінок та конфліктних ситуацій з цього приводу. Наявність політики ЗВО щодо питань академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Для більш коректного донесення інформації до здобувачів доцільно внести та оприлюднити повний перелік контрольних питань, конкретизовані індивідуальні завдання та завдання до самостійної роботи у навчальні програми або силабуси дисциплін. Під час перегляду навчальних програм доцільно відвести певний час для роботи із симуляційним обладнанням та передбачити відповідні контрольні заходи щодо результатів навчання, а також наголосити на методах навчання та контролю набуття soft-skills здобувачів. В умовах карантинних обмежень та/або за потенційної наявності здобувачів із особливими освітніми потребами, самопідготовка лише за переліком літературних джерел не є достатньою, отже доцільно передбачити створення дистанційних курсів із включенням лекцій, відеофільмів, посилань на відповідні фахові товариства, тестів для самоперевірки, тощо. Незважаючи на позитивну інституційну політику у галузі підтримки академічної доброчесності, слабкими моментами з точки зору її впровадження є проведення відповідних обговорень лише у разі встановлення факту порушення та відсутність системності популяризаційних заходів для здобувачів та викладачів програми (конференції, майстер-класи, тощо), які необхідні для формування культури академічної доброчесності у ЗВО без обмежень рамками академічного плагіату. Здобувачі потребують системного заохочення до самоперевірки матеріалів на академічний плагіат з подальшим обговоренням результатів у підготовленому досвідченому середовищі. В контрольні заходи доцільно внести оцінку набуття навичок створення академічних текстів та їх самоаналізом. Необхідним також представляється проведення аналізу технічних перевірок з подальшими технологічними рішеннями превентивного характеру як то інституційне обговорення, розробка плану заходів, тощо). Враховуючи той факт, що у ЗВО наявний досвід використання технологічних рішень щодо викладачів з приводу академічного плагіату (справа Євдокимової В.В., яка була позбавлена ступеню д.мед.н. на підставі пункту 14 Порядку та відповідно до пункту 41 Порядку у зв'язку з виявленням текстових запозичень без посилання на джерело Наказ МОН України від 29.09.15 №988. (<https://cutt.ly/YmLuqyb>), популяризація академічної доброчесності мала б проводитися у ЗВО системно з моменту започаткування програм підготовки докторів філософії (2017) з проведенням низки регулярних заходів для здобувачів, викладачів та наукових керівників.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Наявність прозорої інституційної політики оцінювання знань та навичок з прописаними критеріями за відсутності фактів оскарження оцінок та конфліктних ситуацій з цього приводу безсумнівно є позитивним аспектом. Проте в умовах викликів сучасного суспільства традиційні методи представлення матеріалу та контрольні заходи не є достатніми, оскільки нагальною є потреба у формуванні дистанційних курсів, впровадження самотестування, деталізованого донесення матеріалу щодо контролю різних видів діяльності в т.ч. soft-skills та практичних навичок. Політики ЗВО щодо дотримання академічної доброчесності із регулярною перевіркою наукових текстів на плагіат, введення в ОНП 2021 дисципліни «Академічна доброчесність» свідчать про коректні наміри університету. Втім, недостатня імплементація у практику політик популяризації академічної доброчесності (як то проведення тренінгів для здобувачів та викладачів), відсутність аналітики щодо результатів технічних перевірок та прийнятих заходів за умови заяви у самозвіті про відсутність фактів академічної недоброчесності, може ставити під сумнів забезпечення повноти політики «нульової толерантності» до будь-яких проявів академічної недоброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

При проведенні дистанційної акредитаційної експертизи ОНП спеціальності 228 Педіатрія ОНМедУ експертною групою встановлено відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів, які беруть участь у реалізації освітньої програми. Це забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. В результаті аналізу відомостей самооцінювання з'ясовано, що освітньо-наукову діяльність за даною ОНП проводять 19 викладачів (з них 8 осіб мають диплом доктора наук, 11 осіб - диплом кандидата наук). Практично всі викладачі, задіяні до викладання в рамках даної ОНП, мають стаж науково-педагогічної діяльності більше 10 років. Відбір таких викладачів відбувається згідно з п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності від 30 грудня 2015 р. № 1187 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 347 від 10.05.2018, № 180 від 03.03.2020 та № 365 від 24.03.2021. Відповідність фаховості викладачів дисциплінам, які вони викладають, підтверджується їх академічною кваліфікацією (рівень освіти, науковий ступінь, вчене звання, наукова діяльність за визначеним напрямком, наукові та науково-педагогічні праці, публікації, в тому числі у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах) та професійною (стаж роботи, досвід професійної діяльності). Науковими керівниками аспірантів є академічні кадри з науковим ступенем доктора наук та вченим званням професора, а також високим рівнем публікаційної активності.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

При проведенні конкурсного відбору викладачів, які братимуть участь в реалізації ОНП, адміністрація університету керується Наказом МОН Про затвердження порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам, Порядком розгляду кандидатур на присвоєння вчених звань Вченою радою, Порядком підготовки та переліком документів щодо присвоєння вчених звань. Посилання на Положення про порядок проведення конкурсного відбору, про створення конкурсної комісії, які б регламентували прийняття на роботу науково-педагогічних кадрів, у звіті про самооцінювання не надаються. Викладачі та адміністрація університету під час відеоконференції запевнили експертну групу, що відбір викладачів на конкурсних основах дійсно функціонує, правила та умови такого конкурсу вони вважають прозорими та зрозумілими.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час проведення акредитаційної експертизи отримано факти, які свідчать про залученість роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОНП (зустріч із роботодавцями, відкрита зустріч). Основними роботодавцями для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за спеціальністю 228 "Педіатрія" є Одеський національний медичний університет, а також дитячі та інфекційні лікарні м Одеси. В рамках залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу та працевлаштування випускників ОНМедУ також має підписані угоди про співпрацю з медичними закладами міста Одеси, Миколаєва, Херсону. Адміністрація ОНМедУ активно залучає представників Департаменту охорони здоров'я Одеської облдержадміністрації та Одеської міської ради до обговорення, оновлення й рецензування освітньо-наукової програми як потенційних роботодавців. На запит експертної групи стосовно наявності задокументованих пропозицій роботодавців щодо удосконалення ОНП ЗВО надав протоколи засідань робочої групи з розробки ОНП Педіатрія фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, де були присутні головний лікар Багатопрофільного медичного центру Подуст О.А., директор КНП «ОДКЛ» ОМР Гудзь В.А. (пункт б, документи на запит). Роботодавці беруть безпосередню участь у реалізації ОНП. Так, медичний директор Одеської обласної клінічної лікарні Гудзь Валентин Андрійович є доцентом кафедри дитячих інфекційних хвороб ОНМедУ. Медичний директор Одеської клінічної міської дитячої лікарні № 3 Артемова Олена Миколаївна є асистентом кафедри педіатрії ОНМедУ.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час проведення інтерв'ю з фокус групами експертна група отримала дані про активну залученість до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Клінічні дисципліни викладаються академічним персоналом клінічних кафедр на базі університетської клініки та дитячих лікувально-профілактичних установ міста. Представники академічної спільноти університету є дійсними членами професійних національних та міжнародних товариств та асоціацій, мають вищу лікарську категорію (таблиця 2. Зведена інформація про викладачів). Провідні спеціалісти-практики світу запрошуються адміністрацією ЗВО для читання лекцій з

актуальної та проблемної тематики. Всі наведені факти сприяють безперервному професійному спілкуванню здобувачів з фахівцями-практиками та повне залучення здобувачів до практичної лікарської діяльності.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Політика сприяння ЗВО безперервному професійному розвитку науково-педагогічного складу визначена Концепцією стратегічного розвитку Одеського національного медичного університету на період до 2025 року (<https://cutt.ly/Dm8rqCe>). Відділ комплектації циклів підвищення кваліфікації та перепідготовки (<https://cutt.ly/Pm8rrGP>) здійснює планування підвищення професійної та педагогічної кваліфікації викладачів. ОНМедУ співпрацює з Інститутом післядипломної освіти НМУ ім. О.О.Богомольця та Інститутом підвищення кваліфікації Національного фармацевтичного університету м. Харкова щодо навчання та підвищення компетентності науково-педагогічного складу. У 2016-2019 рр університетом ініційовано проект "Тренінгова ініціатива щодо підтримки клінічного рішення" з використанням ресурсів "Британського медичного журналу", яка значно сприяла підвищенню фахової майстерності академічної спільноти. Для викладачів, які викладають англійською, доступні курси з підвищення мовної майстерності, які проводяться кафедрою іноземних мов. Науково-педагогічна спільнота клінічних кафедр щороку підтверджує професійну кваліфікацію за лікарською спеціальністю. Професійному розвитку академічної спільноти сприяє організація та проведення наукових конференцій, семінарів, круглих столів та інших заходів. Інформація про конференції та інші наукові заходи знаходиться у вільному доступі та постійно оновлюється на сайті університету (<https://cutt.ly/pm8rpRr>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Заохочення за академічні здобутки як стимулювання розвитку викладацької майстерності в ОНМедУ передбачено Колективним договором (Код ДКУД 150300, 2018-2022 рр, додаток "Заохочення за успіхи в роботі" (<https://cutt.ly/sm8rdIg>), а також «Положенням про преміювання працівників Одеського національного медичного університету» (<https://onmedu.edu.ua/kafedra/profspilka-pracivnikiv/>). За наукові досягнення (новаторство в роботі, публікації у виданнях, які індексуються у міжнародних наукометричних базах, захищена дисертація здобувача та ін) можуть застосовуватись заохочення у вигляді оголошення подяки, преміювання, нагородження Почесною грамотою. На даний момент у ЗВО триває розробка процедури рейтингування викладачів (бесіда з адміністрацією ЗВО). У розмові з експертною групою викладачі висловлюють чітку позицію зацікавленості та готовності до безперервного навчання і підвищення фахової майстерності на дистанційних засадах у рамках карантинних обмежень.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна кваліфікація викладачів відповідає цілям та програмним результатам навчання в рамках ОНП за спеціальністю Педіатрія. До реалізації ОНП шляхом конкурсного відбору допускаються викладачі зі ступенем кандидата чи доктора наук та стажем науково-педагогічної роботи не менше 5 років та найвищими рейтинговими оцінками. Роботодавці та їх представники активно залучаються до розробки, оновлення та викладання на даній ОНП. Налагоджено систему співпраці щодо працевлаштування випускників ОНП з лікувальними закладами сусідніх областей. Проводяться численні наукові заходи з участю національних та іноземних професіоналів практичної охорони здоров'я, галузевих експертів з різних країн світу. Прослідковується чітка мотивація НПП щодо підвищення викладацької майстерності, чому ЗВО всіляко сприяє.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

В ОНМедУ знаходяться в стадії розробки Положення, які б регулювали процедуру конкурсного відбору викладачів. Водночас, під час інтерв'ювання фокус груп з'ясовано, що відбір НПП для викладання в рамках ОНП відбувається на конкурсній основі. З огляду на відсутність документів, які регламентують такий конкурсний відбір, оцінити прозорість та неупередженість залучення НПП до реалізації освітньо-наукової діяльності за даною ОНП неможливо. В університеті не розроблена система рейтингування викладачів. На думку експертної групи, складання щорічного рейтингу викладачів стимулювало б НПП до підвищення своєї фахової майстерності та забезпечило б справедливість нагородження преміями та інших заохочень.

Рівень відповідності Критерію 6.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

У контексті вивчення фактів та доказів, що стосуються даного критерію, експертна група виявила незначні недоліки, які потребують доопрацювання. ЗВО рекомендовано розробити та оприлюднити на сайті Положення про конкурсний відбір викладачів, представити у відкритому доступі зразки та перелік документів, які вимагаються для обрання на посаду асистента, доцента, професора, створити конкурсну комісію. Оголошення про проведення конкурсу, терміни та умови його проведення завчасно публікувати на офіційному сайті ОНМедУ. В університеті триває запровадження системи рейтингування викладачів. На думку експертної групи, складання щорічного рейтингу викладачів стимулювало б НПП до підвищення своєї фахової майстерності та забезпечило справедливість нагородження преміями та інших заохочень.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час зустрічі в онлайн режимі у вигляді стримів було продемонстровано Науково-дослідний інститут трансляційної медицини, бібліотеку, симуляційні центри, навчальні приміщення кафедр, які забезпечують освітній процес, спортивний комплекс. В склад ОНМедУ входить Багатопрофільний медичний центр - університетська клініка (<https://cutt.ly/2moCmeu>), яка має комплекс лікування дитячих захворювань з трьома дитячими відділеннями на 105 койко-місць. Цей комплекс є клінічною базою кафедри пропедевтики педіатрії. У клініці проводяться клінічні та біохімічні аналізи, інструментальна діагностика, весь спектр УЗ-діагностики для дітей, спеціалізована УЗ-діагностика (ЕхоКГ, нейросонографія, доплер), цифрова рентгенографія та інше. Під час трансляцій члени ЕГ відзначили інноваційне обладнання. В НДІ Трансляційної медицини здобувачі мають можливість виконувати молекулярно-генетичні дослідження за рахунок ЗВО. В склад ОНМедУ входить Навчально-виробничий комплекс інноваційних технологій навчання, інформатизації, безперервної освіти та внутрішнього моніторингу якості освіти (НВК ІТНІБО) з симуляційним центром (<https://cutt.ly/amoVQ7x>), в якому здобувачі можуть покращити практичні навички з дослідження віртуального пацієнта, отримати нові практичні та комунікативні здібності для роботи із пацієнтами, досвід роботи в команді з урахуванням етико-деонтологічних питань, психологічний супровід, формування стресостійкості, розширення кола компетенцій та вмінь. Методологія «Стандартизований Пацієнт» використовується у освітньому процесі як з метою навчання, так і перевірки знань здобувачів (<https://cutt.ly/smoVS2w>). Процес навчання і роботи із Стандартизованими пацієнтами ОНМедУ відповідають Стандартам Кращих практик ASPE (ASPE's Standards of Best Practice). Фахівці ОНМедУ з роботи із Стандартизованими пацієнтами є активними членами Асоціації, приймають участь у Всесвітніх конференціях та звітують за своїми досягненнями перед світовою спільнотою. Директор бібліотеки Гаріна Н.В. відзначила, що бібліотечний фонд представлений понад 855 тис. примірників документів виданнями універсальної тематики, працює електронний каталог, всім користувачам комп'ютерної мережі IP-діапазону університету надано доступ до унікальних сервісів провідних наукометричних баз Web of Science, Core Collection, Scopus та ScienceDirect за особистими посиланнями.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЕГ на підставі проведених онлайн зустрічей зі здобувачами вищої освіти третього рівня, адміністративним персоналом, академічною спільнотою, представниками самоврядування, товариством молодих вчених було встановлено, що всі учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до відповідної інфраструктури (навчальних кімнат, лекційних аудиторій, бібліотеки, симуляційного центру, спортивного залу), а також до інформаційних ресурсів (мережі Інтернет, фондів наукової бібліотеки, з відкритим доступом до провідних пошукових систем біомедичного профілю, наукометричних баз Web of Science, Core Collection, Scopus та ScienceDirect), які необхідні для навчання та викладацької і наукової діяльності. Є авторизований доступ до електронних ресурсів кафедр (<https://cutt.ly/BmoBduX>). В центрі реконструктивної та відновлювальної медицини (Клініці ОНМедУ (<https://cutt.ly/jmoBb1p>)) здобувачі мають можливість проводити молекулярно-генетичні дослідження в сертифікованій ISO лабораторії, ПЛР, ІФА дослідження, цитоморфологічне дослідження. Здобувачі та викладачі можуть користуватися мультимедійним обладнанням для підготовки, апробації та презентації результатів досліджень. У ЗВО, за словами проректора з науково-педагогічної роботи професора Марічереда В.Г., розробляється Програма підтримки здобувачів наукових ступенів та вчених звань, науково-педагогічних працівників з метою преміювання за досягнення високих результатів, а саме, публікації статей, виплати премій дисертантам за своєчасний (дostroковий) захист дисертаційної роботи, виплату премій за досягнуті високі наукові та педагогічні показники тощо. Заклад, зі слів адміністрації, забезпечує можливості безоплатного проведення досліджень в лабораторіях університету.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Психологічну підтримку здобувачі можуть отримати в Координаційному центрі психологічного супроводу особистісно-професійного зростання, мульти-, між- і трансдисциплінарних досліджень здоров'я та проведення експертних науково-освітніх інновацій ОНМеду, інформація про яку міститься на сайті (<https://onmedu.edu.ua/istorija-koordinacijnogo-centru-psihologichnogo-suprovodu-osobistisno-profesijnogo-zrostannja-multi-mizh-i-transdisciplinarnih-doslidzen-zdorov-ja-ta-provedennja-ekspertiz-naukovo-osvitnih-innovacij/>). Допомога надається безкоштовно. На базі Навчально-виробничого комплексу інноваційних технологій навчання, інформатизації та безперервної освіти під керівництвом директора центру к.мед.н. Рогачевського О.П. з 2020 року проводяться тренінги та психологічні дослідження ризиків виснаження студентів і викладачів університету, дистанційне психологічне тестування особистісно-професійної ресурсності фахівців. Спеціалісти Психологічної служби щоденно проводять індивідуальні консультації для академічної спільноти та для здобувачів ВО. На сайті наданий телефон та години прийому. На базі кафедри філософії і біоетики працює студентський «Психологічний кружок». Під час зустрічі з аспірантами було уточнено, що здобувачі знають про існування такої служби у закладі, знають де вона знаходиться, але потреби звертатися до даного часу в них не виникало. При необхідності здобувачі отримують медичну допомогу в медпункті, розташованому в поліклінічному відділенні університетської клініки. В ЗВО розроблено Положення про політику та процедури запобігання, попередження та врегулювання конфліктних ситуацій в ОНМедУ (<https://cutt.ly/TmoMhVV>). Під час зустрічі Проректор з науково-педагогічної роботи д.мед наук Талалаєв К.О. повідомив, що у разі виникнення конфліктних ситуацій сторони конфлікту можуть подати скарги щодо порушення їхніх прав, свобод, противоправних дій або заяву до Комісії з питань врегулювання конфліктних ситуацій електронною поштою чи звернутися особисто до нього, як до уповноваженої особи запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій. В ОНМедУ існує кураторство груп, в гуртожитках є також куратори, які попереджують виникнення конфліктів. В ЗВО створено безбар'єрний простір для осіб, що навчаються та мають особливі потреби, – навчальні корпуси, гуртожитки, інші приміщення облаштовано спеціальними технічними засобами (<https://cutt.ly/NmoM6Yn>). В університеті існують кімнати для годування, якими можуть скористатися здобувачки вищої освіти, які є матерями, що годують груддю. На території університету є потужний спортивний комплекс з 9 спортивними залами, наукова і художня бібліотеки, клуб художньої самодіяльності, музей історії університету, анатомічний музей, спортивно-оздоровчий табір «Медик», розташований на узбережжі Чорного моря, санаторій-профілакторій. ЗВО має 5 гуртожитків, у яких є спортивні майданчики (міні-футбол, волейбол, баскетбол), спортивні кімнати з тренажерним обладнанням.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ОНП, навчальний план, робочі програми з дисциплін розміщені у вільному доступі на сайті ОНМедУ (<https://cutt.ly/dm2osBk>; <https://cutt.ly/2m2oEjc>). Підтримка здобувачів ВО за освітніми, організаційними, інформаційними, консультативними та соціальними напрямками, забезпечується низкою структурних підрозділів ОНМедУ – відділом аспірантури та докторантури (<https://cutt.ly/5m2kmPS>), науковими підрозділами університету, робота якого регламентується Положенням про науковий відділ (<https://cutt.ly/lm2lwval>), відділом науково-технічної інформації (<https://cutt.ly/um2lnjm>), кафедрами педіатричного профілю (<https://cutt.ly/km2x6PB>; <https://cutt.ly/sm2cr1V>; <https://cutt.ly/pm2ciCj>; <https://cutt.ly/wm2cdiw>; <https://cutt.ly/4m2ckcO>) та ін. На сайті є доступ до нормативних документів та електронних ресурсів. Під час зустрічі здобувачі повідомили, що вони мають можливість безперешкодно отримувати консультації від наукового керівника, у відділі аспірантури, Товаристві молодих вчених, завідувачів відповідних кафедр та підрозділів. Інформацію про порядок проходження навчальних дисциплін здобувачі отримують у відділі аспірантури, розклад занять в межах окремої дисципліни - безпосередньо на кафедрах. Під час зустрічі з здобувачі висловлювали задоволення інформаційною, організаційною та консультативною підтримкою з боку ЗВО, починаючи з наукового керівника. Опитування здобувачів не має питань щодо якості освіти. Під час зустрічі 7 фахівців проректор з науково-педагогічної роботи професор Марічерета В.Г., яка є фахівцем з міжнародних зв'язків, повідомила, що в ОНМедУ є активні взаємовідносини з іноземними ВНЗ та науковими центрами, відділ надає інформацію щодо міжнародних проектів, грантів, академічної мобільності, в університеті є 31 закордонних почесних докторів, які залучаються до читання лекцій з сучасних наукових напрямів. В університеті є скриньки довіри, які розташовані в усіх гуртожитках та навчальних корпусах, через яку здобувач може інформувати керівництво університету, а також телефони лінії довіри попередження домашнього насильства, торгівлі людьми, гендерної дискримінації, консультування мігрантів, антикорупційних питань (<https://cutt.ly/qm2QtO2>). Результати анкетування здобувачів ВО, зі слів учасників різних фокус-груп, обговорюються на засіданнях кафедр, Вченої ради та впливають на подальше удосконалення діяльності ЗВО.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В ЗВО створені умови для реалізації права на освіту особами з особливими потребами (<https://cutt.ly/jm2WtPs>). Існує безбар'єрний простір для осіб, що навчаються та мають особливі потреби – навчальні корпуси, гуртожитки, інші приміщення облаштовано спеціальними технічними засобами. Університет бере активну участь у

всеукраїнських соціальних програмах. В гуртожитках ОНМедУ створені додаткові «дружні» умови, що полегшують перебування та мешкання «особливим» студентам. Політикою університету є навчання здобувачів з особливими потребами: слухання лекцій разом з усіма колегами, додаткова увага викладачів на практичних та лабораторних заняттях. При дистанційній моделі навчання викладачі також приділяють особливу увагу та надають можливість для досконалого опанування матеріалом здобувачам з особливими потребами. Проректор з науково-педагогічної роботи професор Марічереда В.Г. під час зустрічі 7 повідомила, що сайт університету став більш доступним для осіб із вадами зору. Зокрема, передбачена кнопка, яка дає змогу ознайомитися з інформацією на сайті через зміну масштабу яскравості фону тощо (<https://onmedu.edu.ua/26857/>). За даною програмою особи з особливими освітніми потребами не навчаються. В університеті існують кімнати для годування, якими можуть скористатися здобувачки вищої освіти, які є матерями, що годують. Завідувач відділу аспірантури повідомила, що здобувач Коваленко Д.А. під час навчання народила дитину та певний період мала індивідуальний графік навчання.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних із булінгом, дискримінацією та сексуальними домаганнями регламентується Статутом (<https://cutt.ly/im2IoJx>) та Положенням про політику та процедури запобігання, попередження та врегулювання конфліктних ситуацій в ОНМедУ (<https://cutt.ly/TmoMhVV>). Це Положення розроблено з метою протидії правопорушень та застосування дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних з дискримінацією, сексуальними домаганнями та корупцією у ОНМедУ, враховує принципи, визначені у нормативно-правових актах України та міжнародних договорах. Проректор з науково-педагогічної роботи д.мед наук Талалаєв К.О., який є уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції, повідомив, що у разі виникнення конфліктних ситуацій сторони конфлікту можуть подати скарги щодо порушення їхніх прав, свобод, протиправних дій або заяву до Комісії з питань врегулювання конфліктних ситуацій електронною поштою, яка надана в Положенні, чи звернутися особисто до нього, як до уповноваженої особи запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій. В ОНМедУ існує кураторство груп, в гуртожитках є також куратори, які слідкують за попередженням виникнення конфліктів. На сайті ЗВО надана ґрунтовна інформація щодо антикорупційної діяльності, заходів, (<https://cutt.ly/um2YBgz>). В університеті запроваджено посаду Уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції, розроблено Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції (<https://cutt.ly/hm2Y4Cc>), Антикорупційну програму ОНМедУ (<https://cutt.ly/Om2UXnf>), запроваджений План антикорупційних заходів на 2021 рік (<https://cutt.ly/cm2UDNN>), проводився інтерактивний освітній захід для здобувачів «Попередження корупції в сфері освіти» (<https://cutt.ly/mm2U45j>), проводяться засідання антикорупційного комітету на регулярній основі (<https://cutt.ly/nm2IHs>). У ЗВО, зі слів професора Талалаєва К.О., не було конфліктів, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, про що ЕГ переконалась під час зустрічей з академічним персоналом та здобувачами ВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильною стороною ОНП є різнопланові матеріально-технічні ресурси ЗВО, університетської клініки з різнонаправленими комплексами, які надають діагностичну, консультативну, лікувальну допомогу за всіма напрямками медицини, мають потужні лабораторні центри, які оснащені інноваційним устаткуванням, НДІ Трансляційної медицини з сучасною молекулярно-генетичною та іншими лабораторіями, та клінічних кафедр, на яких проводиться навчання за даною ОНП. Використання в освітньому процесі методології «Стандартизований Пацієнт» з метою навчання та перевірки знань здобувачів відповідає Стандартам Кращих практик ASPE (ASPE's Standards of Best Practice). Крім того, фахівці ОНМедУ з роботи із Стандартизованими пацієнтами є активними членами Асоціації, приймають участь у Всесвітніх конференціях та звітують за своїми досягненнями перед світовою спільнотою, що покращує якість освіти на ОНП Педіатрія.. В університеті є безкоштовний доступ до інформаційних ресурсів, інституційного репозиторію, наукометричних баз Scopus та Web of Science, що дозволяють забезпечити цілі та програмні результати навчання. В ЗВО створені умови для здобувачів з особливими потребами. Здобувачам ОНП доступна інформація на платформі Microsoft Teams. Існують дієві програми з запобігання, попередження та врегулювання конфліктних ситуацій та антикорупційна програма.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

В ЗВО відсутня Програма підтримки здобувачів наукового ступеня та вченого звання, викладачів, в якій би було передбачено стимулювання науковців шляхом преміювання, доплат, винагороди, методів нематеріального заохочення при досягненні певних наукових результатів, а саме, публікації в журналах, індексованих базами даних Scopus та Web of Science, захист дисертаційних робіт, передчасний захист дисертаційних робіт, участь в міжнародних проектах. ЕГ рекомендує розробити та ввести в дію таку Програму підтримки.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ, розглянувши наявні факти та отримані докази під час експертизи, а також результати обговорення у фокус-групах із здобувачами, адміністрацією, викладацьким і допоміжним складом, дійшла висновку, що матеріально-технічні ресурси, а саме, наявність сучасних лабораторій, зокрема молекулярно-генетичної, в Науково-дослідному інституті трансляційної медицини, Багатопрофільного медичного центру – університетської клініки, Навчально-виробничого комплексу інноваційних технологій навчання, інформатизації, безперервної освіти та внутрішнього моніторингу якості освіти (НВК ІТНІБО) з симуляційним центром, бібліотеки, навчальних приміщень кафедр, які забезпечують освітній процес, та навчально-методичного забезпечення ОП дозволяють забезпечити досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Під час впровадження дистанційного навчання було сформовано інформаційну сторінку щодо підключення до програмним забезпеченням MS Teams. ЗВО надає безоплатний доступ всіх учасників освітнього процесу як до інфраструктури, так і до інформаційних ресурсів, необхідних для освітньої, викладацької та наукової діяльності в межах ОНП «Педіатрія». Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Створені умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Надається достатня освітня, організаційна, інформаційна, консультативна підтримка здобувачам. Розроблені положення щодо процедур вирішення конфліктних ситуацій. Це надає підстави вважати, що ОНП «Педіатрія» відповідає критерію 7. ЕГ рекомендує розробити та ввести в дію Програму підтримки здобувачів наукового ступеня та вченого звання, викладачів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу ОНП регулюються "Положенням про освітні програми Одеського національного медичного університету", за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (<https://cutt.ly/tmZefDn>). ОНП 228 «Педіатрія» розроблена в 2017 році (<https://cutt.ly/YmZt2Xo>), після чого переглядалась в 2018 та 2020 роках (<https://cutt.ly/tmZybX2>). За даними Положення про освітні програми, до складу ініціативної групи по запровадженню/перегляду ОНП входять здобувачі вищої освіти, представники органів студентського самоврядування та ради молодих вчених, випускники, роботодавці, академічна спільнота та інші заінтересовані особи. Згідно із положенням передбачені моніторинг, самооцінювання та періодичний перегляд освітніх програм. Проектна група та робоча група із спеціальності затверджуються наказом ректора. ЗВО надано додаткові документи, а саме протоколи засідання робочої групи з 2017 по 2021 рік, які свідчать про регулярність обговорення ОНП 228 «Педіатрія», демонструють залучення здобувачів вищої освіти (аспірант Усенко Д.В. з 2019 року) та представників роботодавців (директор КНП «Дитяча обласна клінічна лікарня» Одеської обласної ради Гудзь В.А. з 2019 р.) до внесення пропозицій щодо освітніх компонентів, а також доводять урахування пропозицій здобувачів за результатами опитування (2020 р., 2021 р.). Також надано копії витягів з Протоколів Центральної координаційно-методичної ради Одеського національного медичного університету (2018, 2020), де розглядалися та затверджувалися відповідні ОНП, методичне забезпечення та документація здобувача (екзаменаційні білети, індивідуальні плани підготовки). Також надано копію Наказу ректора від 04.06.2020, де на основі рішення Вченої Ради ЗВО затверджується зміна Гаранта ОНП та вносяться зміни у Проектну групу. На офіційному сайті ЗВО для обговорення знаходиться проект оновлення ОНП за спеціальністю 228 «Педіатрія» 2021 р. (<https://cutt.ly/ZmZ5KZX>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі та випускники ОНП залучені до процесу періодичного перегляду ОНП шляхом участі в анкетуванні, посилення на які наявні на сторінці сайту ЗВО у розділі «Аспірантура» (<https://cutt.ly/UmXpLFI>), де також розміщені результати щорічного анкетування здобувачів. Протягом співбесід із здобувачами та випускниками встановлено, що вони щорічно беруть участь в анкетуванні, а з наданих ЗВО Протоколів засідання проектних груп виходить, що результати цих анкетувань обговорюються та стають підґрунтям для змін, що вносяться в ОНП. Так, з ініціативи здобувача Усенко Д.В., що брала участь у засіданнях проектної групи, та пропозицій, що надійшли під час анонімного анкетування, в 2020 році було введено дисципліну «Академічна доброчесність» та розширено обсяг фахових дисциплін за вибором з метою більш гнучкого формування індивідуальної освітньої траєкторії. Загалом

здобувачі та випускники ОНП задоволені як основною, так і вибірковою компонентами програми. До Ради товариства молодих вчених входять випускники спеціальності (Зарецька А.В.), яка також призначена відповідальною за разові ради по ЗВО і є діючим експертом НАЗЯВО.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці мають можливість надавати пропозиції щодо ОНП шляхом безпосереднього спілкування із завідувачами кафедр, протягом участі у кафедральних зборах (директор КНП «Дитяча обласна клінічна лікарня» Одеської обласної ради Гудзь В.А. та директор КНП «Дитяча міська клінічна лікарня №3» Одеської міської ради Артёмова О.М. є штатними співробітниками кафедр педіатричного профілю, засіданнях проектної групи, а також протягом зборів обласних лікарських асоціацій і фахових товариств, головами або членами яких є професори та доценти ОНМедУ. Анкетування роботодавців за ОНП не проводилось. Ради роботодавців при ЗВО наразі не існує, але проректор з науково-педагогічної роботи ОНМедУ Марічереда В.Г. наголосила на те, що за рекомендаціями експертів по інших освітніх програмах вже було прийнято рішення про її створення.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Наразі наявна лише одна випускниця ОНП, яка працевлаштована в ОНМедУ. Інші випускники аспірантури зі спеціальності також працевлаштовані у ЗВО. Асоціації випускників зі спеціальності не існує, але, за свідченнями випускниці ОНП Зарецької А.В., багато тих, хто навчається та навчався на програмі педіатрія 3-го рівня, мають неформальне спілкування у Viber спільноті. Заявлено, що ідея створення асоціації випускників програми є привабливою та реалістичною.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості прописана у Положенні про внутрішній моніторинг якості освіти в Одеському національному медичному університеті (<https://cutt.ly/8mC6smK>). В ЗНО наявний відділ забезпечення якості вищої освіти. Відповідальна по напрямку особа - проректор із забезпечення якості освіти, д.екон.н., доцент Проценко В.М. Саме згідно положенням про освітні програми (<https://cutt.ly/tmZefDn>) та моніторинг якості освіти проводилось оновлення ОНП 228 «Педіатрія», про що свідчать Протоколи засідань проектної групи. Згідно самозвіту та найменованим Протоколам, на думку проектної групи та гаранта ОНП недоліки під час процедури моніторингу не встановлені. Здобувачі залучаються до процесів забезпечення якості освіти як шляхом анонімного анкетування, так і шляхом особистої участі в обговоренні ОНП. Слід зауважити, що Гарант та члени проектної групи протягом зустрічей показали недостатню обізнаність щодо всіх структурних елементів програми та динаміки її оновлення, що можливо свідчить про недостатню мотивацію відповідального за реалізацію ОНП персоналу. ЕГ вважає щодо доцільності розробки положення про Гарантів освітніх програм з чіткою регламентацією прав, обов'язків, навантаження, преміювання тощо.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОНП за спеціальністю 228 «Педіатрія» третього освітньо-наукового рівня в Одеському національному медичному університеті акредитується вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За даними відомостей про самооцінювання, свідченням Гаранта і членів проектної групи проводиться регулярний моніторинг програми, обговорення з участю роботодавців та здобувачів освіти. Проект розглядається Проектною групою, Цикловою методичною комісією, Вченою Радою та вводиться в дію наказом ректора. До затвердження ОНП проект знаходиться на офіційному сайті ЗВО у відкритому доступі для громадського обговорення. Підтвердними документами щодо регулярного обговорення ОНП є завантажені на додатковий запит «Протоколи засідань Проектної групи», протягом яких аналізувались дані опитувань здобувачів, вносились та обговорювались пропозиції здобувачів та роботодавців. Як здобувачі, так і роботодавці протягом зустрічей підтвердили факт регулярного обговорення ОНП та наголосили на пропозиціях, які вони вносили (здобувач Усенко Д.В., яка вносила пропозиції

щодо введення дисципліни «академічна доброчесність», директор КНП «Дитяча обласна клінічна лікарня» Одеської обласної ради Гудзь В.А., який пропонував внести більшу кількість практичноорієнтованих дисциплін зі спеціальності). Саме за результатами опитувань здобувачів розширений перелік вибіркового дисциплін із спеціальності, що безсумнівно сприяє більш гнучкому формуванню індивідуальної освітньої траєкторії. Втім, ЕГ вважає за доцільне проводити анкетування здобувачів та роботодавців проводити з використанням сучасних технологій на регулярній основі, а результати доцільно представляти у вигляді аналітичного звіту та розробляти конкретний документований план дій, а не лише оприлюднювати отримані дані. Отже, на підставі дискусій та наданих документів, ЕГ вважає, що культура якості вищої освіти у ЗВО сформована, але є побажання щодо вдосконалення процесів та результатів опитування стейкхолдерів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЗВО має регламентовану стратегію розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, що виконується на регулярній основі стосовно ОНП 228 «Педіатрія». Здобувачі мають змогу вносити пропозиції до ОНП і роблять це на регулярній основі, до того ж випускники програми мають можливості, бажання та компетенції, необхідні для моніторингу та оновлення ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Анкетування здобувачів та роботодавців необхідно проводити з використанням сучасних технологій на регулярній основі, а результати доцільно представляти у вигляді аналітичного звіту та розробляти конкретний документований план дій, а не лише оприлюднювати отримані дані. Доцільно перевести неформальне спілкування випускників ОНП 3-го рівня на формальний рівень шляхом створення асоціації випускників програми. Важливим є також створення ради роботодавців, що сприятиме вдосконаленню забезпечення якості освіти у ЗВО. Моніторинг освітньої програми доцільно представляти у формі стандартизованого аналітичного звіту, звідки впливають ґрунтовні висновки щодо позитивних аспектів та недоліків програми. Необхідно вдосконалити політики ЗВО у напрямку підвищення обізнаності та відповідальності Гаранта і проектної групи.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Не зважаючи на те, що ЗВО має регламентовану стратегію розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, існує необхідність в упорядкуванні термінології в положеннях, що необхідно з метою запобігання виникнення непорозуміння щодо учасників відповідних груп та потенційної невідповідності ліцензійним умовам. Втім, залучення здобувачів та роботодавців до процесу обговорення ОНП є значущим позитивним аспектом, так само, як і проведення регулярного анкетування здобувачів та випускників програми, яких доцільно об'єднати у формальну групу. Однак, роботодавці також мають бути більш надійно заохочені до обговорення ОНП шляхом створення Ради роботодавців та залучення до регулярного анонімного анкетування із складанням аналітичних звітів, що підвищить незалежність їх думок. Взагалі, документообіг у сфері моніторингу якості освіти (форма аналітичного звіту, моніторингу ОНП) потребує уніфікації з метою більш якісного регулярного оцінювання критеріїв відповідності та подальшої своєчасної розробки плану активностей.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу чітко регламентовані у відповідних нормативних документах ЗВО: Статуті ОНМедУ (<https://cutt.ly/Fm8y7mk>); Положенні про організацію освітнього процесу здобувачами вищої освіти в ОНМедУ (<https://cutt.ly/tm8upvg>); Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в ОНМедУ (<https://cutt.ly/Fm8uhze>); Положенні про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та співробітників ОНМедУ (<https://cutt.ly/4m8uzAi>); Положенні про реалізацію права на академічну мобільність в ОНМедУ (<https://cutt.ly/nm8umGk>); Положенні про порядок формування індивідуальних освітніх

траєкторій здобувачами вищої освіти в ОНМедУ (<https://cutt.ly/in63Vij>); Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ОНМедУ (<https://cutt.ly/rn77v50>). Під час роботи експертної групи з фокус групами було отримано свідчення про зрозумілість й чіткість відповідних правил та процедур для всіх учасників освітньо-наукового процесу. Академічний персонал та здобувачі висловили своє позитивне сприйняття даних правил та чітко дотримуються їх при здійсненні освітньо-наукової діяльності. Згідно вищеперерахованим нормативним положенням, передбачена періодична звітність здобувачів. Зі слів аспірантів, вони звітують про хід своєї науково-дослідної діяльності двічі на рік (на засіданні кафедри та вчентій раді факультету). Періодично (зі слів аспірантів, 1-2 рази на рік) проводиться анонімне опитування здобувачів шляхом анкетування щодо якості освіти на даній ОНП (<https://cutt.ly/Cm8oasy>). З результатами таких опитувань можна ознайомитись на сайті університету (<https://cutt.ly/sm8uAgH>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На веб-сайті ОНМедУ в розділі "Громадське обговорення" (<https://cutt.ly/om8uLTu>) у відкритому доступі наявний проект ОНП спеціальності 228 Педіатрія 2020 р. Однак, набір здобувачів за цією програмою наразі ще не проводився. Усі опитані методом інтерв'ю учасники освітнього процесу знають про можливість вносити зауваження та пропозиції щодо оптимізації ОНП. На веб-сторінці «Аспірантура» - «освітньо-наукові програми» наявна вкладка «Відгуки про ОНП Педіатрія». Але на момент проведення акредитаційної експертизи вона є неактивною. Під час бесіди з експертною групою аспіранти повідомили, що знають про свою можливість впливати на розробку та перегляд ОНП. Зокрема, здобувач 4 року навчання кафедри педіатрії №1 Усенко Д.В. входить до складу проектної групи ОНП Педіатрія та внесла пропозицію додати до переліку вибіркового дисциплін вивчення певних напрямків педіатрії (гастроентерологія, нутриціологія, алергологія та ін). На запитання експертної групи про процедуру внесення таких пропозицій, Усенко Д.В. повідомила, що порадившись з цього приводу зі своїм науковим керівником д.мед.н.,проф. Аряєвим М.Л. та заручившись його підтримкою, висловила свої побажання завідувачій відділом аспірантури та докторантури Дідіковій Л.В. Після цього здобувач на засіданні робочої групи з розробки ОНП Педіатрія підготовки фахівців третього (освітньо-наукового рівня) вищої освіти разом з членами проектної групи Харченко Ю.П., Стоєвою Т.В., Аряєвим М.Л. внесла пропозицію щодо оптимізації ОНП шляхом перегляду тем вибіркового дисциплін та пропозиції кафедрам підготувати тематику вибіркового дисциплін у відповідності з сучасними досягненнями медичної галузі, з урахуванням напрямків власних наукових досліджень, переглянути перелік обов'язкових компонент. Дану пропозицію проектна група взяла до уваги та підтримала. Роботодавці теж активно долучаються до обговорення проектів ОНП. Зокрема, медичний директор КНП «ОДКЛ» ОМР к.мед.н. доцент Гудзь В.А. вніс пропозицію передбачити в ОНП збільшення часу для здобувачів на проведення лікувально-діагностичної роботи на клінічних базах університету (Протокол № 2 про засідання робочої групи від 27.12.2019 р. надано ЗВО у відповідь на запит ЕГ, пункт 6, документи на запит) На засіданні робочої групи головний лікар Багатопрофільного медичного центру ОНМедУ Подуст О.А. взяв участь у обговоренні розробки ОНП за спеціальністю 228 «Педіатрія» (протокол засідання робочої групи № 1 від 08.02.2018 р.).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОНП за спеціальністю 228 "Педіатрія" 2020 р. знаходиться у відкритому доступі на сайті університету в розділі "Освітньо-наукові програми" (<https://cutt.ly/Zm8itQn>) ОНП 2018 доступна у вкладці «архів» за посиланням (<https://cutt.ly/xm8ioyX>). Оновлена редакція ОНП 2020 року доступна за посиланням (<https://cutt.ly/sm8is2j>). Усі опитані методом інтерв'ю учасники освітнього процесу знають про свою можливість вносити зауваження та пропозиції щодо оптимізації ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Усі нормативні документи, які регулюють права та обов'язки учасників освітньо-наукового процесу за ОНП Педіатрія, наявні на сайті у вільному доступі. Адміністрація університету забезпечує право стейкхолдерів на внесення змін до ОНП. Усі опитані ЕГ зацікавлені особи обізнані з можливістю та шляхами внесення своїх пропозицій та зауважень до ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Несуттєвим недоліком в контексті критерію 9 ЕГ вважає відсутність можливості внесення анонімних пропозицій щодо змін ОНП на сайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Основні нормативні документи розміщені на сайті у вільному доступі, Проект ОНП 2020 доступний для громадського обговорення. Стейкхолдери мають змогу брати участь у розробці та перегляді ОНП та активно користуються цим правом.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Ознайомившись зі структурою та змістом ОНП «Педіатрія», ЕГ вважає, що освітня програма сформована відповідно до наукових інтересів здобувачів ВО. Тематика вибіркового ОК охоплює теми наукових досліджень здобувачів, зокрема, з сучасних підходів діагностики та лікування захворювань органів дихання у дітей; невідкладних станів в педіатрії та неонатології, стандартів первинної педіатричної допомоги при найбільш поширених захворюваннях у дітей до 5 років; алергології дитячого віку; дитячих інфекційних хвороб та інших. Програма містить достатній перелік вибіркового ОК в програмі 2018 року, наданій в відомостях про самооцінювання, в обсязі 12 кредитів (26%), в програмі 2020 р. - 15 кредитів (28,3%). Вибір цих дисциплін проводиться здобувачем згідно з власних наукових інтересів. Зміст ОП сприяє набуттю універсальних навичок дослідника, зокрема за рахунок ОК Медична інформатика та математична статистика (3 кредити), Управління проектами в системі охорони здоров'я (3 кредити). Підготовка до викладацької діяльності у ЗВО, який є основним роботодавцем, за спеціальністю забезпечує вивчення таких ОК як Педагогіка вищої школи (3 кредити), Ораторська майстерність науковця (3 кредити), Особливості медичного перекладу (2 кредити). Опитування аспірантів показало, що ними було ініційовано включення до блоку обов'язкових компонентів Академічної доброчесності, що знайшло своє відображення в ОНП 2020 року. Опитування 55 здобувачів проводилось без розподілу за ОНП, за якими вони навчаються, при цьому здобувачів ОНП Педіатрія було серед них 2 особи (3,6%). Враховуючи це, зробити якісь висновки щодо надання якості освіти, задоволеності організації освіти, переліком вибіркового ОК не є можливим. ЕГ рекомендує проводити опитування здобувачів, які навчаються за ідентичними ОНП, для подальшого удосконалення ОНП Педіатрія. Педагогічна практика, яка є обов'язковою, не представлена в структурі ОНП, в зв'язку з чим ЕГ рекомендує винести її як окрему обов'язкову освітню компоненту, прописати оцінку результатів навчання та розробити та ввести в дію Щоденник педагогічної практики здобувача. ЕГ вважає за доцільне введення в програми навчальних дисциплін методів опанування soft-skills. Компоненти ОНП, їх зміст та послідовність дозволяють забезпечити підготовку здобувачів.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Теми наукових досліджень у ОНМедУ плануються у рамках НДР кафедр, що було підтверджено під час зустрічей з гарантом ОП та завідувачкою відділу аспірантури. Тематика наукових досліджень здобувачів відповідає напрямам наукових робіт керівників, доповнює стратегічні завдання педіатричної спільноти. Надана на запит ЕГ інформація підтверджує відповідність напрямів наукової діяльності здобувачів та їх керівників (blob:<https://office.naqa.gov.ua/449e92d6-8a92-43a5-9aeb-91e0b1207e39>). Питання відповідності тем наукових досліджень майбутніх аспірантів напрямом досліджень потенційних наукових керівників обговорюється при зборі клопотань від кафедр з рекомендаціями до вступу претендентів; екзаменаційною комісією при проведенні співбесіди зі вступником та презентацією власних досліджень у вигляді реферату з рецензією завідувача кафедри. Після вступу до аспірантури здобувач сумісно з науковим керівником готує планування теми дисертації, яка виконується в рамках НДР кафедри. Дисертаційна робота планується на 2 - 3 місяці навчання в аспірантурі. Виключенням стало більш пізнє планування дисертаційної роботи здобувача Коваленко Д.А., яка народила дитину, мала індивідуальний графік навчання. В університеті виданий Наказ ректора щодо порядку планування дисертаційних робіт (<https://cutt.ly/tm2CbKL>), в якому прописані етапи, послідовність дій та відповідальні особи. Напрямами наукових досліджень є сучасні підходи діагностики та лікування захворювань органів дихання у дітей, стандарти педіатричної допомоги при найбільш поширених захворювань у дітей до 5 років. Наукові дослідження здобувачі проводять в межах наукової тематики відповідної кафедри, тому дисертаційні роботи здобувачів є фрагментами кафедральних НДР, що забезпечує дотичність тем дисертаційних робіт напрямкам досліджень наукових керівників. На всіх етапах при плануванні дисертаційних робіт розглядається дотичність тем наукових

досліджень аспірантів напрямком досліджень наукових керівників, розгляд заяви здобувача на дозвіл про планування дисертаційних матеріалів; на нараді кафедри; на засіданні Комісії з питань біоетики університету; на засіданні профільної університетської проблемної комісії; на засіданні Вченої ради факультету; при затвердженні плану підготовки науково-педагогічних кадрів Вченою радою університету Вказані процедури забезпечують дотичність тем запланованих наукових досліджень здобувачів напрямом досліджень наукових керівників. Науковий керівник здобувача Усенко Д.В. член-кореспондент НАМН України, професор Аряев М. Л. є членом Міжнародної Медичної Академії Альберта Швейцера, за розробку та впровадження нових наукових технологій одержав грант міжнародної науково-освітньої програми США (Соросівський професор), є автором значної кількості монографій за різними напрямками педіатрії та неонатології. Науковий керівник здобувача Коваленко Д.А. завідувач кафедри пропедевтики педіатрії професор Старець О.О. є членом робочих груп ВООЗ зі створення міжнародних рекомендацій та гайдлайнів.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

При університеті створений НДІ Трансляційної медицини ОНМедУ (директор Шевченко І.М.) (<https://cutt.ly/RmVgect>), лабораторії якого обладнані приладами для проведення секвенування при генетичних дослідженнях, ампліфікації, проточної цитометрії, електрофорезу, рН-метрії, тощо. Обладнання проходить регулярну метрологічну перевірку. Під час планування здобувачі та їх наукові керівники обговорюють з директором НДІ необхідне для виконання теми обладнання та реактиви, і після узгодження тематики здобувач отримує доступ до виконання дослідження на безоплатній умові. Протягом співбесід з директором НДІ та здобувачами встановлено, що під час виконання дисертаційного дослідження аспірант має змогу отримати консультацію протягом всього процесу виконання лабораторного дослідження. Як то добір і транспортування біологічного матеріалу, збереження зразків, виконання методики, реєстрація результатів, підготовка до статистичного аналізу, висновок лабораторії для матеріалів первинної документації, тощо. Крім того здобувачі використовують обладнання клінічних баз кафедр педіатричного профілю, таких як КНП «Дитяча обласна клінічна лікарня» (директор Гудзь В.А.), КНП «Дитяча міська клінічна лікарня №3» (директор Арьомова О.М.), а також Багатопрофільного медичного центру ОНМедУ (в.о.директора Подуст О.А.). Проведення лабораторних та інструментальних досліджень в рамках науково-дослідних проєктів здобувачів ОНП безкоштовне в рамках договорів про співпрацю клінік та ЗВО. Здобувачі мають вільний доступ до бібліотеки університету (<https://onmedu.edu.ua/biblioteka/>), електронного каталогу (<https://library.odmu.edu.ua/catalog/>) з доступом до міжнародних наукометричних баз (Hinari, Scopus, Web of Science та ін.) та результатів наукових досліджень провідних професорів, доцентів університету, що оприлюднені на сайті Інституціонального Репозиторію ОНМедУ (<https://hero.odmu.edu.ua/xmlui/>). Встановлено, що в умовах обмеженого доступу до бібліотеки здобувачі мають можливість зареєструватися з певної IP-адреси та отримувати доступ до всіх сервісів бібліотеки. Апробація результатів наукових досліджень здобувачів 3-го рівня в ОНМедУ можлива шляхом публікації матеріалів дослідження у 3 виданнях: «Одеський медичний журнал», «Інтегративна антропологія», «Досягнення біології та медицини», які, на жаль не є фаховими на поточний час. Втім, на сайті ЗВО для зручності здобувачів розміщені посилання на вітчизняні та іноземні видання, що цитуються у наукометричних базах (<https://cutt.ly/OmVvQ5n>). Здобувачі мають можливість щорічної доповіді на організованих ЗВО щорічних педіатричних конференцій «Резниківські читання», яка вже стала міжнародною, та конференції студентів та молодих вчених ОНМедУ (<https://cutt.ly/TmVbAyo>), приймати участь в наукових форумах в Україні і за кордоном. Публікації у журналах ЗВО є безкоштовними для здобувачів ОНМедУ, так само, як і участь в конференціях. Втім, участь у міжнародних заходах поки що можлива переважно за рахунок зовнішньої грантової підтримки.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Одеський національний медичний університет є членом Міжнародної асоціації університетів та Міжнародного наукового комітету ЮНЕСКО. Також університет є членом Асоціації Медичної Освіти в Європі (Medical Education in Europe – 2). Протягом 2016-2019 рр. ОНМедУ надав здобувачам можливість повного доступу до інформаційного порталу BMJ (British Medical Journal) (<https://onmedu.edu.ua/britanskij-medichnij-zhurnal/>). В якості додаткових матеріалів було надано кілька сертифікатів, які отримано випускницею програми Зарецькою А.В. внаслідок проходження дистанційних курсів від BMJ (Gold, Platinum and Certificate of appreciation), що є прикладом того, як ефективно працює відкритий доступ до міжнародних активностей. До того ж здобувачка Зарецька А.В. взяла участь у численних національних та міжнародних заходах з розвитку медичної освіти. В університеті розроблена стратегія Міжнародної діяльності Одеського національного медичного університету на 2017-2022 (<https://cutt.ly/HmVR7EB>) та діє «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність в ОНМедУ (<https://cutt.ly/3mVEDv3>), активно проводяться клінічні дослідження, в яких також беруть участь здобувачі ОНП 228 «Педіатрія», що безумовно розширює їх фаховий та науковий досвід. Втім, здобувачі програми не брали участі у програмах обміну та/або стажування, що з одного боку пов'язано із карантинними обмеженнями, а з іншого можуть бути наслідками недостатнього залучення до програм академічного обміну. Як встановлено протягом зустрічі з представниками підрозділів ЗВО, залучених до реалізації ОНП та внутрішнього забезпечення якості, конкретні заходи у даному напрямку наразі не проводяться.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Науковими керівниками здобувачів є доктори наук, професори, які очолюють НДР відповідних кафедр та є лідерами наукового пошуку й дослідницької діяльності в рамках тематики НДР. Член-кореспондент НАМН України, д.мед.н., проф. Аряев М.Л. очолює НДР кафедри педіатрії № 1 ОНМедУ «Оптимізація ведення дітей із соціально значущими та тривало персистуючими захворюваннями в системі первинної педіатричної допомоги». Д.мед.н., проф. Старець О.О. є керівником НДР кафедри пропедевтики педіатрії «Вивчення особливостей метаболізму при різних соматичних захворюваннях та преморбідних станах» (звіти про НДР відповідних кафедр були надані ЗВО у відповідь на запит експертної групи). Загалом протягом 2020 року в ОНМедУ виконувалось 65 НДР, керівниками або відповідальними виконавцями яких є наукові керівники аспірантів. Здобувачі являються співвиконавцями цих НДР. Результати НДР систематично публікуються (за 2020 рік опубліковано - монографій -14, статей - 541, тез - 401, нововведень - 4, інформаційних листів -14, патентів на винаходи-28, 106 наукових праць опубліковано в виданнях, що індексуються міжнародними наукометричними базами Web of Science та Scopus (<https://cutt.ly/Ym8iSWD>). Наукові публікації за результатами НДР перебувають у вільному доступі на сайті Інституціонального Репозиторію ОНМедУ (<https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/>). Здобувач Усенко Д.В. активно публікує наукові праці у співавторстві зі своїм науковим керівником. Здобувач Коваленко Д.А. має лише одну друковану працю. (список публікацій здобувачів Усенко Д.В. та Коваленко Д.А. ЗВО додатково надав експертній групі, пункт 13 документів на запит).

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Під час проведення дистанційної акредитаційної експертизи експертна група пересвідчилася, що ЗВО недостатньо активно запроваджує політику популяризації засад та принципів академічної доброчесності при проведенні освітньо-наукової діяльності здобувачами та їх науковими керівниками. Розроблена низка нормативних документів, які визначають політику університету щодо академічної доброчесності. Навчальна дисципліна «Академічна доброчесність» є ОК2 блоку обов'язкових компонентів ОНП. В університеті працює комісія із запобігання академічному плагіату, проте практика висвітлення питань академічної доброчесності на наукових заходах в університеті не набула поширення. Дотримання академічної доброчесності наукових керівників та здобувачів університету забезпечується нормативними документами: Статутом Одеського національного медичного університету (<https://cutt.ly/gm8iLYB>); Морально-етичним кодексом осіб, які працюють і навчаються в Одеському національному медичному університеті (<https://cutt.ly/zm8iVw4>); Положенням про академічну доброчесність здобувачів і співробітників Одеського національного медичного університету (<https://cutt.ly/wm8iNIA>); Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Одеського національного медичного університету (<https://cutt.ly/hm8iO5T>); Положенням про Комісію з запобігання академічному плагіату в наукових та науково-методичних роботах (<https://cutt.ly/sm8i3BN>). Перевірка всіх текстових документів (дисертаційні роботи, звіти за НДР, наукові публікації, навчальна література) здійснюється технічними засобами та спеціальним програмним забезпеченням ("StrikePlagiarism.com", "eTXT Антиплагіат", "Advego Plagiatus", "Shingles Expert", "AntiPlagiarism"). Під час бесіди зі здобувачами та представниками студентського самоврядування експертна група переконатася у їх обізнаності щодо стандартів академічної доброчесності. Для перевірки своїх друкованих праць на унікальність здобувачі найчастіше користуються програмним забезпеченням AntiPlagiarism, доступ до якого в університеті є безкоштовним. Відповідаючи на запитання ЕГ під час інтерв'ю, здобувачі продемонстрували свою обізнаність в роботі з даною програмою. Випадків наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності, у ОНМедУ не зафіксовано. Положенням про академічну доброчесність здобувачів і співробітників Одеського національного медичного університету передбачена дисциплінарна відповідальність за порушення академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Сильною стороною в контексті даного критерію є можливість підготовки здобувачів вищої освіти за ОНП «Педіатрія» на базі функціонуючих наукових шкіл, в яких сконцентровано потужний науково-дослідницький кадровий потенціал з сучасним оснащенням кафедр та розвинута високотехнологічна матеріально-технічна база власних наукових лабораторій для проведення високоспецифічних досліджень, що дає можливість реально реалізувати принцип навчання через дослідження з безпосередньою участю здобувачів у дослідницьких проектах різних рівнів. Безумовною кращою практикою є функціонування НДІ Трансляційної медицини при ЗВО у зв'язку із здатністю до налагоджування нових сучасних методів дослідження в рамках підготовки здобувачів, що сприяють розвитку медичної науки. Наявність ініціативної молоді, зацікавленої у розвитку у фаховому і освітньому напрямках є суттєвим позитивним аспектом, що формує якісне майбутнє ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Зростання наукового визнання закладу можливе через збільшення кількості публікацій здобувачів та їх наукових керівників у міжнародних академічних журналах з подвійною індексацією у базах Scopus та Web of Science. Недостатня активність у здобутті наукових грантів для молодих науковців обмежує широту їх наукового пошуку. Зазвичай грантові практики ефективно працюють для обдарованої молоді до 30-35 років, але відсутність підтримки університету звужує можливості тренінгів та апробації лише до тих заходів, де передбачені грантові знижки, що може не відповідати інтересам здобувача та перешкоджати побудові індивідуальної освітньої траєкторії. Відсутність організованої академічної мобільності за одним з важливих клінічних напрямків не є позитивною рисою, що може стати перешкодою ефективної інтеграції у європейський науковий простір. Відділу міжнародних відносин необхідно активізувати діяльність у напрямку академічної мобільності здобувачів взагалі та звернути додаткову увагу на проекти у галузі педіатрії з подальшим залученням до участі в них зацікавлених здобувачів. Подальший розвиток інтернаціоналізації закладу може усунути зазначені недоліки. Необхідно передбачити (прописати) умови підтримки здобувачів у міжнародних заходах, що не передбачають зовнішнього фінансування, але є необхідними для ефективної підготовки наукових кадрів (конкурсні вимоги, терміни, обґрунтування, тощо). Впровадження Програми підтримки здобувачів, викладачів можливо прискорить цей процес.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Освітня програма та освітня діяльність за ОНП Педіатрія загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути нівельованими. Зміст ОП відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у ЗВО, який є основним роботодавцем, за спеціальністю «Педіатрія». Наукова діяльність здобувачів дотична напряму досліджень наукових керівників. В ЗВО існує можливість для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів, функціонування разових захисних рад. Адміністрація ЗВО, академічна спільнота розуміє важливість навчання через дослідження для зростання наукового потенціалу закладу, підвищення позиції у світових рейтингах та міжнародного визнання.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

В самозвіт Гарантом було завантажено ОНП та навчальний план 2018, незважаючи на наявність затвердженої ОНП 2020, що певною мірою ускладнило процес вивчення документації та спричинило запит на програми та навчальні плани всіх переглядів, а також індивідуальні плани підготовки здобувачів для коректного контекстуального аналізу.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	E
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Чернишова Ольга Євгенівна

Члени експертної групи

Чайченко Тетяна Валеріївна

Бобецька Олена Пилипівна